GAZETA ZWIĄZKU POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

głos LUDU

DZIŚ W NUMERZE:

Kraj »radości smutku« str. 3
GŁOSIK – rubryka dla dzieci str. 4
Opanowany niczym James Bond str. 5
Małysz pragnie cieszyć kibiców str. 8

CZWARTEK
29 LISTOPADA 2007
NR 138
ROCZNIK LXII
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

ZYTA ANDREJA SULITKI NA ZAOLZIU

Wielki krok do przodu

(hs) – Od niedzieli przebywał na Zaolziu Andrej Sulitka, szef Sekretariatu Rady ds. Mniejszości Narodowych. Uświetnił swoją obecnością niedzielny koncert finałowy „Tacy Jesteśmy 2007". Tuż po koncercie zdradził Redakcji swoje plany na najbliższe dni.

[illegible] przed sobą plan wizyt i spotkań związanych z monitoringiem [illegible] przy wprowadzaniu w życie Europejskiej Karty Języków Regionalnych lub Mniejszościowych. [illegible] Czeska zobowiązana jest [illegible] marca 2008 roku (rok od przyjęcia Karty) przekazać „Pierwszy raport o spełnieniu zobowiązań określonych w Europejskiej Karcie Języków Regionalnych lub mniejszościowych".

[illegible] poniedziałek A. Sulitka odwiedził Boconowice i Jabłonków. [illegible] udał się do Wędryni. W [illegible] przywitał go wójt **Rudolf [illegible]**, wicewójt **Bogusław Raszka**, [illegible] przewodnicząca komisji [illegible] mniejszości narodowych **Mar[illegible]ska**. Wędrynia jest gminą, w [illegible] dwujęzyczne nazewnictwo [illegible] już częściowo zrealizowane. [illegible] spotkaniu poruszono kwestię możliwości używania języka [illegible] w urzędzie gminy. Rozmawiano też m.in. o szkolnictwie, [illegible] problem dostępu do polskich programów telewizyjnych. [illegible] z tematów była również [illegible] z partnerskim miastem [illegible].

[illegible] dwugodzinnych obradach A. [illegible] razem ze swoim asystentem **Andrejem Klipą** udali się do [illegible]. We wtorek rano szef [illegible] Rady ds. Mniejszości [illegible] odwiedził ratusz czeski. Potem spotkał się z [illegible] władz Ligotki [illegible] oraz Gnojnika. W po[illegible] po Zaolziu delegacji towarzyszył szef Kancelarii Kongresu Polaków w RC **Roman Kaszper**. – *Ciekawostką może być to, że tylko w Ligotce Kameralnej rozmawialiśmy z władzami gminy po polsku* – powiedział redakcji R. Kaszper.

– *To była bardzo ciekawa i inspirująca wizyta robocza. Inaczej sytuacja przedstawia się, kiedy mam do czynienia z pisemnymi raportami i wiadomościami, a zupełnie inaczej, kiedy mam osobisty kontakt z ludźmi i komunikacja przebiega bezpośrednio. W tym roku wykonano olbrzymi kawał dobrej roboty. Nie chodzi tu tylko o przepisy wynikające z Karty, które weszły w życie, ale również wiele zostało już zrobione w kierunku jej implementacji. To co niedawno było raczej tylko życzeniem, stało się w wielu miejscach rzeczywistością* – ocenił pobyt na naszym terenie A. Sulitka. Zapytany o największe problemy, z którymi się spotkał, odpowiedział: – *Problemy to czasami skład komisji ds. mniejszości narodowych, przekazywanie informacji przez rady. Choć ja bym tego chyba nie nazwał problemem, to raczej niełatwe szukanie rozwiązań na płaszczyźnie mniejszość – komisja ds. mniejszości, gmina – rada gminy. Całość rozbija się często właśnie o komunikację. Widać to na przykładzie Cz. Cieszyna, gdzie dzięki dobrej komunikacji te kwestie są rozwiązywane. Sytuacja w Trzyńcu świadczy o braku komunikacji, albo inaczej – o pewnych jej zaburzeniach.*

Ciąg dalszy na str. 2

Fot. MAREK SANTARIUS

Nie tylko w górach, ale i w mieście można znaleźć skrawek zaśnieżonego zbocza, by pojeździć na sankach.

Góry oczekują narciarzy

REGION (dc) – Wtorkowe obfite opady śniegu skomplikowały jak zwykle ruch na drogach. Na terenie województwa morawsko-śląskiego wydarzyło się w tym dniu 96 wypadków drogowych, w tym 25 w powiecie frydecko-misteckim, a 21 w powiecie karwińskim. Na szczęście obyło się bez ofiar w ludziach.

Wczoraj wszystkie drogi, których utrzymanie należy w gestii karwińskiego ośrodka Zarządu i Utrzymania Dróg, były – według informacji uzyskanych od kierownika ośrodka **Jiřego Baslara** – przejezdne. Na tych, które były posypane solą, leżało błoto pośniegowe lub były tylko mokre, na innych ujeżdżona warstwa śniegu została posypana żwirem. W rejonie Beskidów drogi były również przejezdne. Opady śniegu ucieszyły, jak zwykle, właścicieli wyciągów narciarskich. Dziś wieczorem rozpocznie się sezon narciarski na małej nartostradzie w ośrodku w Rzece. – *Nim uruchomimy duży wyciąg, trzeba będzie jednak jeszcze trochę poczekać, śniegu jest za mało* – powiedział „GL" **Martin Malý** ze stowarzyszenia eksploatującego wyciągi. W sobotę, o ile warunki śniegowe będą nadal sprzyjały, ruszą również wyciągi w ośrodku „Severka". W Mostach k. Jabłonkowa, gdzie sezon został już otwarty, trwało wczoraj intensywne naśnieżanie stoków. Jednak w ostatnich dniach wyciągi ze względu na odwilż były nieczynne.

Wspólnota szykuje się do wyborów

CZ. CIESZYN (hs) – Wybory do rad wojewódzkich oraz Senatu RC, działalność komitetów ds. mniejszości narodowych i wdrażanie w życie przepisów o dwujęzyczności w gminach – te tematy zdominowały ostatnie sobotnie posiedzenie Rady Wykonawczej Ruchu Politycznego Wspólnota-Coexistentia. Obrady w związku z nieobecnością przewodniczącego prowadził prezes Polskiej Sekcji Narodowej **Władysław Niedoba**.

W związku ze zbliżającymi się wyborami podjęto uchwałę o współpracy z SNK-ED i ruchem politycznym Niezależni – w przygotowywaniu koalicyjnej listy kandydatów do Rady Województwa Morawsko-Śląskiego. Omówiono przygotowane już sprawozdanie na temat realizacji przez Republikę Czeską zobowiązań dotyczących Umowy Ramowej o Ochronie Mniejszości Narodowych i Europejskiej Karty Języków Regionalnych lub Mniejszościowych. Przyjęto również program na rok następny.

Obrady zahaczyły również o pochody zorganizowane w Pradze przez środowiska prawicowo-nacjonalistyczne w związku z „nocą kryształową" (pogrom Żydów z 9 na 10 listopada 1938). Ruch polityczny wydał oświadczenie, w którym wyraził jednoznaczny sprzeciw wobec jakiejkolwiek nietolerancji narodowościowej, wyznaniowej czy rasowej.

Podlesie na czele trzynastki

OSTRAWA (dc) – Spośród 13 placówek na terenie woj. morawsko-śląskiego pacjenci cenią sobie najbardziej szpital w Trzyńcu Podlesiu. Drugie miejsce zajmuje Karwiński Szpital Górniczy, trzecie – szpital w Krnovie. Wynika to z ogólnokrajowej ankiety, którą przeprowadził już po raz drugi Health Care Institute – ostrawska organizacja zajmująca się badaniem opinii społecznej i certyfikacją w służbie zdrowia. W głosowaniu udział wzięło 17,5 tys. pacjentów, którzy oceniali jakość opieki medycznej, stosunek lekarzy i pielęgniarek do pacjentów, jak również jakość wyżywienia.

Najlepszą placówką w kraju wybrany został szpital w Mostcu Králové, a w osobnej kategorii szpitali uniwersyteckich – Powszechny Szpital Uniwersytecki (Všeobecná fakultní nemocnice) w Pradze.

Wyczyszczą i... po krzyku?

[illegible]A GÓRNA (dc) – Dopiero we [illegible] udało nam się uzyskać stanowisko władz gminy w sprawie zamalowanych przez nieznanego sprawcę dwujęzycznych tablic przy ul. [illegible]iej (zdjęcie i informację o [illegible] podaliśmy w sobotę). Tablice wykonane całkiem niedawno, [illegible]owane zostały przez gminę, [illegible]ności się z wnioskiem o refundację kosztów do Urzędu Wojewódzkiego. Jak na razie, tablice są [illegible]cią gminy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami miałyby [illegible] przekazane na własność Zarządu Dróg woj. morawsko-śląskiego.

– *Pomalowane tablice zdjęliśmy i spróbujemy je wyczyścić* – napisał w odpowiedzi na nasze pytanie o dalsze postępowanie w tej sprawie wicewójt **Josef Žerdík**.

– *Jeżeli się okaże, że nie da ich się wyczyścić, zamówimy wykonanie nowych tablic. W żadnym wypadku gmina nie będzie składała zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez nieznanego sprawcę, ani też nie chce rozpętywać medialnej burzy wokół tej sprawy. Z doświadczeń sąsiednich gmin wynika, że efekt jest odwrotny od zamierzonego.*

Pogoda

[illegible]ZTEK – Zachmurzenie [illegible]owane do dużego, marznące [illegible]. Temperatura w nocy od - 3 [illegible] st. C, w dzień od - 1 do 3 st. C. [illegible] – Zachmurzenie duże z rozpr[illegible]eniami. Lokalne opady śnie[illegible]. Temperatura w nocy od 1 do - 3 [illegible] w dzień od 1 do 5 st. C.

POLACY I CZESI O WYKORZYSTANIU FUNDUSZY UNIJNYCH

W zgodzie z ekologią

OSTRAWA (mro) – O wykorzystywaniu funduszy unijnych w systemie współpracy transgranicznej mówili przedstawiciele czeskiej i polskiej branży budowlanej podczas poniedziałkowej konferencji w Wyższej Szkole Górniczej – Uniwersytecie Technicznym, zorganizowanej przy współudziale Czesko-Polskiej Izby Handlowej.

Uczestnicy konferencji, nad którą objął patronat przewodniczący Izby Poselskiej Parlamentu RC **Miloslav Vlček**, dzielili się doświadczeniami w tym temacie. Dyskutowano także nad wspólnym wykorzystaniem takich programów operacyjnych, jak: „Środowisko naturalne", „Przedsiębiorczość i innowacje" oraz „Badania naukowe i rozwój innowacyjny". Poszczególne tematy omawiane były przez przedstawicieli czeskich ministerstw: środowiska naturalnego, rozwoju regionalnego oraz przemysłu i handlu.

Szczególną uwagę poświęcono polityce inwestycyjnej, która zwłaszcza na Śląsku powinna być realizowana nie „na zielonej łące", ale na terenach poprzemysłowych. W dyskusji pojawiło się wiele ciekawych i pozytywnych przykładów, jak zagospodarowanie byłej kopalni „Franciszek" w Suchej Górnej, plany spółki RPG Real Incest, która dla celów rekreacyjnych wykorzystać chce tzw. „brownfields" po kopalni „Dukla" w Hawierzowie, po „Trojicy" w Ostrawie oraz Gruszowie, czy też wybudowanie przez prywatnych developerów „nowej Karoliny" na miejscu starej koksowni.

– *Czesko-Polska Izba Handlowa przedstawiła na konferencji swoje projekty na rok 2008, związane także z EURO 2012* – powiedziała **Magdalena Holeksová**, dyrektor biura Izby. – *Izba już prowadzi nabór na „I Forum Gospodarcze Polska-Ukraina UEFA EURO 2012", które odbędzie się w dniach 17 – 18 grudnia w Warszawie* – dodała.

07138

Znad Wisły

Niesprawiedliwy wiek emerytalny. Rzecznik Praw Obywatelskich zaskarżył do Trybunału Konstytucyjnego przepisy różnicujące wiek emerytalny kobiet i mężczyzn. Obecnie wiek emerytalny dla mężczyzn wynosi w Polsce 65 lat, a dla kobiet 60. Według RPO, powinien być on równy dla obu grup. Rzecznik argumentuje swój wniosek zasadą równych praw mężczyzn i kobiet. Jak podkreśla RPO, utrzymanie wieku emerytalnego kobiet do granicy 60 roku życia w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, pozbawia kobiety szans kontynuowania działalności zawodowej na równi z mężczyznami i pogarsza ich status materialny po przejściu na emeryturę (w stosunku do dłużej pracujących mężczyzn).

Powstanie Stowarzyszenie Pierwszych Dam. – *Chcemy powołać stowarzyszenie pierwszych dam i byłych pierwszych dam* – poinformowały we wtorek, podczas obradującego w Warszawie Światowego Szczytu Rodziny, Maria Kaczyńska i Jolanta Kwaśniewska. Wstępne poparcie dla tej inicjatywy zadeklarowało już wiele prezydenckich małżonek z całego świata. Jak poinformowała Jolanta Kwaśniewska, stowarzyszenie ma być zarejestrowane w Paryżu i będzie współpracować ze Światową Organizacją ds. Rodziny. Światowy Szczyt Rodziny, który rozpoczął się w poniedziałek w Warszawie, organizowany jest przez Światową Organizację ds. Rodziny, Fundację „Porozumienie bez barier" Jolanty Kwaśniewskiej oraz Krajowe Centrum ds. AIDS.

Polacy wierzą Tuskowi. Według sondażu Centrum Badania Opinii Społecznej, 59 proc. Polaków wierzy, że nowo powstały rząd premiera Donalda Tuska przyczyni się do poprawy sytuacji w kraju. Obawy, że będzie gorzej niż dotychczas ma 16 proc. badanych. Co dwunasty (8 proc.) nie przewiduje zmian w wyniku działalności gabinetu Tuska. Ponad połowa Polaków (57 proc.) jest zdania, że rząd Tuska będzie lepszy od rządu Jarosława Kaczyńskiego. Co szósty respondent (17 proc.) sądzi, że nowy gabinet będzie taki sam jak poprzedni; co ósmy zaś (12 proc.) spodziewa się, że będzie od niego gorszy. Zwolennikami rządu Tuska jest 54 proc. Polaków, przeciwnych mu jest 19 proc., obojętność wyraża 22 proc.

Lech Wałęsa domaga się powołania komisji śledczej, która zbada kulisy tzw. nocy teczek i rewelacji, według których Antoni Macierewicz, były premier Jan Olszewski i bracia Kaczyńscy szykowali w 1992 roku zamach stanu i aresztowanie ówczesnego prezydenta, informuje „Dziennik".

Okręt-muzeum ORP „Błyskawica" otrzymał w niedzielę odznaczenie międzynarodowego stowarzyszenia „The World Ship Trust". Jest ono przyznawane okrętom, statkom i żaglowcom, które wniosły największy wkład w historię świata i zostały zachowane dla kolejnych pokoleń. ORP „Błyskawica" jest pierwszym polskim okrętem, który otrzymał takie prestiżowe wyróżnienie – powiedział rzecznik prasowy Marynarki Wojennej, kmdr por. Bartosz Zajda.

Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

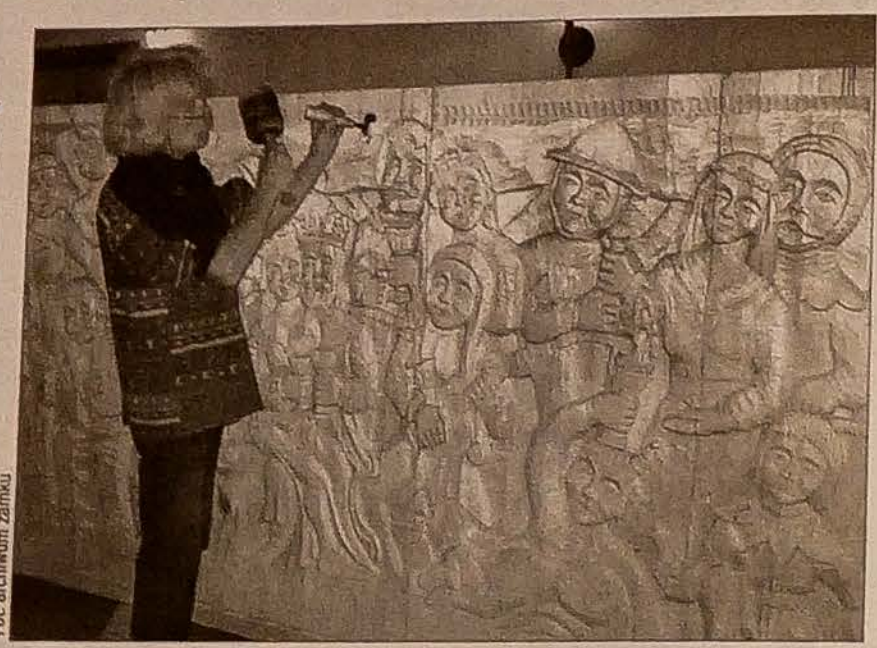

Fot. archiwum zamku

Centralnym elementem nowej sali ślubów będzie płaskorzeźba dłuta Jana Czypryniaka.

Śluby w starych murach

OSTRAWA (mro) – Sakramentalne „tak" na nowej drodze życia będą mogły powiedzieć pary wstępujące w związek małżeński na piastowskim zamku śląskoostrawskim od 26 stycznia 2008 roku. Specjalnie dla potrzeb ślubnych uroczystości powstaje tu bowiem komnata w średniowiecznym stylu – z kamienia i drewna. Centralnym elementem zdobniczym pomieszczenia będzie płaskorzeźba (4m x 1,5m) wyciosana w drewnie przez polskiego plastyka z Tucholi, **Jana Czypryniaka**. Rzeźba przedstawia ludzi i zwierzęta symbolizujące mądrość, miłość, bohaterstwo, wierność, muzykę, poezję itp. Znajdują się na niej nawet rycerze – Janek i Łukasz. Na szczycie płaskorzeźby autor wyrył herb RC, w rogach herby Śląska i Moraw, miasta Ostrawy i Śląskiej Ostrawy oraz herby pierwszych panów zamku Sedlickich z Choltic i szlachciców z Tworkowa. Rzeźbiarzowi doradzał **Karel Burda**, dyrektor Ostrawskich Terenów Wystawowych.

Moim zdaniem

JACKA SIKORY

Sztuka dla sztuki?

Prawie tydzień temu w jabłonkowskim Domu PZKO odbył się już czwarty koncert laureatów konkursu „Po cieszyńsku, po naszymu po obu stronach Olzy". To sympatyczna inicjatywa. Organizatorzy z Sekcji Ludoznawczej ZG PZKO oraz katowickiego oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" zapraszają na te gwarowe zmagania młodych, ba wprost nieletnich gawędziarzy. No i naprawdę kompetentnych jurorów, którzy oceniają młodzież mówiącą ze sceny „po naszymu". W tym roku szczęśliwym jurorów była np. znakomita znawczyni gwary, Jadwiga Wronicz z Instytutu Języka Polskiego PAN.

Nic więc dziwnego, że przy okazji konkursu – czy już podczas koncertu laureatów, czy poprzedzających go tydzień wcześniej przesłuchań uczestników – zawsze padają słowa (często patetyczne) o potrzebie krzewienia i zachowania gwary, która *to jest schedą po przodkach i że dzięki takim inicjatywom, jak konkurs „Po cieszyńsku, po naszymu..." dziedzictwo nie zaginie...*

I niby wszystko jest fajne. Młodzież z polskich i czeskich szkół oraz przedszkoli z całego Śląska Cieszyńskiego mówi ze sceny naprawdę piękną gwarą (chociaż raczej wyłącznie reprodukuje obce, gotowe już teksty zamiast powiedzieć coś od siebie; a mnie w dodatku denerwuje *potę* miast *potem* u uczestników z prawego brzegu Olzy). Wszyscy mają piękne stroje. I wszyscy są zadowoleni.

Ja po koncercie laureatów czuję jednak niedosyt. Bo kto ogląda te gwarowe zmagania? Kto słucha młodych gawędziarzy? Sami gawędziarze, ich nauczyciele. No i jurorzy, organizatorzy konkursu oraz kilku dziesięciu karzy z obu stron Olzy. Czyli ci, którzy byli już wcześniej na przesłuchaniach. Żadnej publiczności – chociażby rodziców, kolegów z klasy...

Rozumiem, że sala jabłonkowskiego Domu PZKO nie pomieściłaby ich wszystkich. Dlaczego jednak w takim razie nie pomyśleć o większym lokalu? Chociażby o sali gimnastycznej pobliskiej PSP im. Henryka Sienkiewicza? I tam by można zaprosić publiczność, zwłaszcza tę młodzieżową. W przeciwnym bowiem razie trudno mówić o krzewieniu gwary wśród młodzieży. Raczej chodzi o *sztukę dla sztuki...*

sikoraj@gloswb.pl

Wykolejona lokomotywa

BYSTRZYCA (mro) – Spalinowa lokomotywa towarowa wykoleiła się we wtorek ok. godz. 19 na stacji w Bystrzycy nad Olzą. Podczas wypadku doszło do przebicia ściany zbiornika paliwowego, z którego wyciekło ponad 2 tys. litrów nafty.

Na ratunek pospieszyło pięć drużyn strażackich – jednostki wojewódzkiej straży pożarnej z Trzyńca oraz ochotniczej straży pożarnej z Bystrzycy, Jabłonkowa, Gutów. W akcji uczestniczyli także strażacy Czeskich Kolei. Pierwsza na miejsce zdarzenia dotarła wyposażona w armatkę wodną i wóz ochrony przeciwchemicznej jednostka z Trzyńca. Trzyńczanom udało się zatrzymać wyciek paliwa. Strażacy przepompowali ok. 700 litrów nafty ze zbiornika lokomotywy. Ruch na trasie wznowiono po godz. 21. Jak zapewniają strażacy, nafta nie przedostała się do potoku przy nasypie kolejowym.

Nowy dzierżawca?

BYSTRZYCA (kor) – Szkolny kompleks sportowy – z pływalnią, sauną, halami sportowymi, boiskiem lekkoatletycznym i kwaterą turystyczną – z dniem 1 stycznia 2008 roku będzie miał nowego zarządcę. Dotychczas była nim dyrekcja czeskiej szkoły podstawowej. Jak jednak powiedział nam zastępca wójta, **Roman Wróbel**, nie było to najlepsze rozwiązanie. Gmina musiała do interesu dopłacać – kilkaset tysięcy koron rocznie.

– Prowadzimy rozmowy z nowym dzierżawcą, który zadeklarował pokrycie straty finansowej oraz szerszy zakres usług – mówi Wróbel. *– Będzie tak lepiej także dla szkoły, która nie będzie już musiała poświęcać tyle energii na działalność gospodarczą. Nazwy firmy na razie nie zdradzę, by nie zapeszyć...*

Gotowe! Koniec utrudnień

CZ. CIESZYN/HAWIERZOW (dc) – Dziś zostaną oddane do użytku 2 nowe odcinki drogi nr 48, dzięki czemu będzie można dojechać tą trasą aż do polskiej granicy. Pierwszy odcinek tej drogi, o długości 1,02 km, jest połączeniem obwodnicy Cz. Cieszyna z drugim, oddawanym dziś do użytku odcinkiem drogi szybkiego ruchu R 48 Toszanowice – Żuków, o długości 7,85 km. Koszty budowy obu odcinków wynosiły łącznie ok. 1,9 mld. kc, z czego 1,1 mld. kc pochodzi z funduszy Unii Europejskiej. Na trasie zbudowano 13 mostów, najdłuższym jest estakada w Trzanowicach, o długości 724 m.

Informacji udzieliła nam **Irena Krzyżanek**, kierownik wydziału finansowania zagranicznego Dyrekcji Dróg i Autostrad.

Skończyły się również utrudnienia w ruchu kołowym na trasie Cz. Cieszyn – Ostrawa. W poniedziałek w godzinach popołudniowych otwarto nowe rondo na Błędowickim Kopcu w Hawierzowie, wobec czego prowadząca tamtędy trasa jest już przejezdna. Będą tam jeszcze trwały prace wykończeniowe, przy których ograniczenia ruchu nie potrwają dłużej niż jedną dobę.

Wielki krok...

Dokończenie ze str. 1

A. Sulitka nie spotkał się z władzami Trzyńca. Pytany w niedzielę, czy zamierza odbyć takie spotkanie, odpowiedział: *– Jeszcze nie wiem, to jest bardziej złożony problem. Kiedy na wiosnę br. zaczęto rozwiązywać pewne problemy, wszystko wskazywało na to, że wzajemne pozycje ustaliły i zaistniała jakaś możliwość wzajemnego porozumienia. Docierają do mnie informacje, że ta sytuacja uległa zmianie. Na razie za wcześnie na jakiekolwiek oceny.*

Ciekawostki

Suczka milionerka

Pies nieżyjącej amerykańskiej milionerki Leony Helmsley, który odziedziczył po niej 12 mln dolarów, dostaje listy z pogróżkami. Ukochana suczka zmarłej – maltanka nosząca imię Trouble (Kłopot) – otrzymała od 20 do 30 listów, których autorzy grożą zamożnemu stworzeniu śmiercią lub uprowadzeniem. Informujący o listach przyjaciel zmarłej zapewnia, że ośmioletnia jest pod dobrą opieką i czuje się świetnie. Zgodnie z ostatnią wolą Leony Helmsley, która praktycznie nie rozstawała się ze swą podopieczną, suczka ma być pochowana w mauzoleum u boku swych państwa Leony i Harry'ego Helmsleyów. Gdy Leona Helmsley zmarła w sierpniu tego roku, prasa popularna długo rozpisywała się o tym, że miliarderka największą część spadku – 12 mln dolarów – przeznaczyła dla psa, gdy brat otrzymał „zaledwie" 10 mln dolarów, a dwójka wnuków – dzieci zmarłego syna – po 5 milionów. Druga dwójka nie dostała ani centa.

Zapłacą za brud

Włoskie organizacje konsumenckie domagają się od włoskich kolei państwowych odszkodowania w wysokości 10 milionów euro za brud panujący w pociągach. Pieniądze te zostaną podzielone pomiędzy pasażerów, którzy wezmą udział w specjalnym sondażu. Tylko 3 proc. pasażerów uważa, że włoskie pociągi są czyste. Wynika to z pobieżnych szacunków stowarzyszenia użytkowników transportu kolejowego. W celu uzyskania bardziej wiarygodnych danych stowarzyszenie wraz z organizacją konsumentów „Codacons" ogłosiło zakrojony na wielką skalę sondaż. Na włoskich dworcach kolejowych rozdawane są od dziś szczegółowe ankiety, które pozwolą na bardziej obiektywną, a jednocześnie skrupulatniejszą ocenę stanu higieny w pociągach. Organizatorzy sondażu ogłosili, że pomiędzy jego uczestników rozdzielą dziesięć milionów euro, to jest sumę, jakiej domagać się będą od dyrekcji kolei jako odszkodowania za – jak to określono – „straty biologiczne", spowodowane podróżą w brudnych wagonach. Inicjatywa organizacji konsumenckich zbiegła się z zapowiedzią podwyżki cen biletów kolejowych średnio o 15 proc. oraz perspektywą likwidacji wielu nierentownych połączeń.

Podwójna osobowość?

Metro londyńskie zwolniło lektorkę czytającą informacje i ostrzeżenia dla pasażerów za umieszczenie na swojej prywatnej stronie internetowej „treści obraźliwych dla użytkowników metra" i krytykę tego środka transportu. Kobieta, która codziennie ostrzegała pasażerów metra, żeby nie zbliżali się do szyn i uważali na szczelinę między drzwiami pociągu a peronem (słynne „mind the gap"), została zwolniona po tym, jak spowodowała tym samym poważnym tonem poważne ostrzeżenia i komunikaty na swojej stronie internetowej. 36-letnia Emma Clarke pracowała w metrze od 1999 r. W jednym z tabloidów stwierdziła, że nie jeździ metrem, bo uważa, że jest „przerażające". Na swojej stronie internetowej kobieta naśmiewała się m.in. z głośnych rozmów turystów amerykańskich albo ostrzegała pasażera, żeby nie patrzył w dekolt innej kobiecie.

MARIUSZ SZCZYGIEŁ O CZECHACH:

Kraj »radości smutku«

W wtorek 20 bm. w Domu Książki „Librex" w Ostrawie odbyła się promocja nowej książki: „Gottland" Mariusza Szczygła. Jest to bowiem opowieść o mniej i bardziej zwykłych mieszkańcach Czechosłowacji, kraju noszącego piętno komunizmu. Kraju, w którym „o wielu rzeczach się nie mówiło", „nie wiedziało", „nie myślało", bo tak było wygodniej. I przede wszystkim o indywidualnym cierpieniu ludzkich dusz ta książka traktuje.

Zainteresowanie Czechami spadło na mnie, jak ta *láska nebeská*. Urodziłem się na Dolnym Śląsku. W podstawówce często naśmiewaliśmy się z Czechów. „A jak jest po czesku zapieczętowany flet?" – *Zachlastana fiszla* itp. Czesi jawili się nam, dzieciom, jako naród nie tak do końca rozgarnięty, takie zabawkowe państwo. Potem, po 30 latach, gdy prowadziłem w telewizji „Polsat" talk-show, ktoś rzucił pomysł, żebym przeprowadził wywiad z gwiazdą czeskiego popu, Heleną Vondráčkovej, która wystąpiła u mnie w 1999 roku. Był rok 2000 i pierwszy raz przyjechałem do Czech...

Szybko zorientowałem się, że jest tu fantastyczna kultura. Z jednej strony Václav Havel starszy, który budując pałac Lucerna mówi publiczności, że „lucerna" to dobra nazwa dla budynku, bo będzie ją mogli wymówić łatwo każdy cudzoziemiec. Z drugiej – poeta Otakar Levina, który o lasce z pochyloną głową idzie ulicą ze swoim asystentem, a nad Pragą leci jeden z pierwszych samolotów. „Mistrzu, samolot" - zauważa asystent. „Potrafię sobie wyobrazić" – mówi poeta, podnosząc w ogóle głowy. Dwie światy. Między kosmopolityzmem a poczuciem własnej wartości.

Wiedziała pani, że samochodów osobowych przed wojną Czesi mieli trzy razy więcej niż Polacy? Dziś posiadają ich dwa razy więcej niż Polacy. Mogę tak dawać przykłady bez końca, bo Czechy to było takie moje prywatne odkrycie Ameryki. Trochę wstyd, że tak późno.

Wracając do tamtego wywiadu...

Helena mówi po polsku. Jednak, pytania były bardziej złożone, przechodziła na czeski. Jak usłyszałem, to mnie wzięło...! Czeski jest muzyka. Potem Helenka opowiedziała mi o swojej koleżance po fachu, Marcie Kubišovej. Jej historię życia, o którym nie tylko ja, ale i w Polsce mało kto miał pojęcie. I tak to się zaczęło. Potem przyszła chęć zrozumienia społeczeństwa, które coraz bardziej poznawałem. Bo to jest główne zadanie reportera. Nie osądzanie, nie kopanie, nie usprawiedliwianie. Jeśli piszę o bohaterstwie Kubišovej, to przecież nie muszę od razu osądzać Vondráčkovej...

W trakcie zbierania materiałów, kiedy prosiłem o nie w praskim MSW, kiedy rozmawiałem ze świadkami interesujących mnie historii, zauważyłem powtarzającą się sytuację. Niechęć, by nie zrazić reportera, a jednocześnie nie mówić o tym, co jest bolesne. Niektórzy Czesi starszego pokolenia mają na to swoją metodę. Często o wielu rzeczach mówią bezosobowo: „Nie wiedziało się", „O tym się nie mówiło", „Tego się nie powtarzało". Czyli jakby chcieli powiedzieć, że oni z własnej woli tak się nie zachowywali, ale ogół tak czynił, a oni tylko skromnie dostosowywali się do tego. W bezosobowej formie chcą może zrzucić z siebie jakąkolwiek odpowiedzialność za historię.

Jak reagują na reportera z Polski?

Mam to szczęście, że na mnie nikt źle nie reaguje przy bliższym poznaniu (śmiech). Czesi na początku są bardzo nieufni. Podchodzą z rezerwą, ale kiedy czują, że ktoś się nimi naprawdę interesuje, to wtedy się otwierają. I nawet, jeśli nie mają nic do powiedzenia albo nie chcą nic powiedzieć, to i tak lubią mówić.

Kiedy pisałem o budowie i zburzeniu największego na kuli ziemskiej pomnika Stalina na Letnej, dotarłem do dziennikarzy radiowych oraz osób z kroniki filmowej, którzy relacjonowali na żywo odsłonięcie tego pomnika w 1955 roku. Chciałem wiedzieć, czy wtedy wiedzieli o tym, że twórca tego pomnika popełnił samobójstwo. Cała trójka nie chciała nic mówić albo ze strachu, albo ze wstydu, albo wykręcała się niepamięcią. Natomiast wszyscy zapraszali mnie do siebie. – *Ja nic nie pamiętam, ale niech pan przyjedzie, chociaż kompotu się pan napije* – słyszałem.

Przeżyć za wszelką cenę... Kwintesencją tego jest opisana przeze mnie historia: „Łowca tragedii" – o przedwojennym antykomuniście, pisarzu Eduardzie Kirchbergerze, który po przejęciu władzy przez komunistów stał się zapalonym ich wyznawcą. A nawet posunął się do zmiany swojej tożsamości na Karela Fabiana.

Jestem Polakiem i może dlatego moje spojrzenie w „Gottlandzie" od mojej polskości nie ucieknie. Jest takie lekko smutnawe, melancholijne i tragiczne.

Co pańskim zdaniem jeszcze różni Polaków i Czechów?

Gdy umarła sławna siostra Łucja z Fatimy, to polska prasa donosiła, że umarła ta, która wielokrotnie *rozmawiała z Matką Boską*, a czeska, że *podobno rozmawiała*. Przybywam z kraju, który „zna" odpowiedzi na wszystkie pytania, bo nasza religia nam je daje, do kraju gdzie się wątpi (śmiech).

Albo też Czesi są bardziej dokładni niż Polacy...

To *podobno* czyni wielką różnicę. Przy okazji fascynuje mnie, że ze wszystkich badań opinii publicznej wynika, że zlaicyzowany naród czeski ma te same wartości życiowe, co katolicki polski. A przecież w polskim ujęciu to naród miękki, który otwarcie przyznaje się do strachu. W Polsce strach traktowany jest, jak coś wstydliwego, jako brak odwagi. Czesi uważają się za dowcipnych, ale niektórzy mówią, że są śmieszni. Czesi twierdzą, że są ateistami – Polacy, że bezbożnikami. Gdy Czesi mówią o sobie, że tragiczne sytuacje rozwiązują śmiechem, my uważamy, że są powierzchowni. Ciekawy jestem źródła tych rozbieżności.

Fot. M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Mariusz Szczygieł podczas wizyty w ostrawskiej księgarni „Librex" podpisywał swoją książkę.

Może należałoby dokładniej zbadać historię Józefa Szwejka?

Szwejk – nie traktujemy go w Polsce poważnie. A to filozof przecież. Więc „Gottlandem" bardziej dostrzegam tragedię niż groteskę, bardziej smutek niż radość. Ta czeska radość, to – jak ktoś powiedział – radość smutku...

To jest przełamanie konwencji, która szufladkowała Czechy, jako kraj piwem płynący, „knedlikoland" Pepików, topiący swoje smutki w rubasznej atmosferze...

A jednocześnie potrafią zasmakować w każdej chwili swego życia. Czytelnicy piszą mi, że *momentami Czesi wydali im się przerażający*, inni, że *polubili i zrozumieli ich bardziej*. Prawda zbliża. Albo: *Spodziewałem się książki o Czechach przy piwie, a dostałem książkę, gdzie piwo jest bardzo, bardzo gorzkie...* Były też opinie: *Przeczytałem tę książkę i mój Krecik umarł*. Piszę o ludziach, którzy jak u Kafki zostają zmuszeni do przemienienia się w robaki i o tym, jak na to reagują.

Czy słychać już „czeskie echa" tej książki?

Pojawiły się pierwsze recenzje. *Pan Szczygieł z naszej historii* – piszą – *wydestylował przesłanie, którego my nie potrafiliśmy wydobyć*. Albo że postawiłem przed nimi lustro, którego nie mieli odwagi przed sobą postawić. Jan Becher, właściciel „Librexu", napisał na swoim blogu, że nie wie, czy ta książka to pocałunek czy policzek. Cieszę się z takich recenzji.

Dodatkowe koła medialnych trybów uruchomił spór z muzeum Karla Gotta. Skąd nazwa Gottland?

Dla starszych Czechów (przynajmniej w moim pojęciu) Karel Gott to Luciano Pavarotti i Elvis Presley zarazem. Czesi jadą do Gottlandu w Jevanach podświadomie też po to, by dostać mentalną pieczątkę, że ta przeszłość z Karlem Gottem, która była i ich udziałem, jest O.K. Wszystko było w porządku. Skoro Gott przetrwał, to i my przetrwaliśmy. Ale nie chodziło mi tylko o Karla Gotta. Tytuł jest metaforą – bożą ziemią. Vladimír Holan pisał, że Bogowie sobie robią pranie, a my musimy wypić po nim wodę.

Poza tym dla jednych Bogiem był Gott, dla innych StB, dla innych Bat'a ze swoją wszechogarniającą kontrolą. Ta książka jest oczywiście także książką o mnie. O tym, że nad Wełtawą odnalazłem siebie samego. Z natury jestem niekonfrontacyjnym typem i odczuwam pewien dyskomfort w „walecznej" Polsce. Pisanie tej książki było dla mnie rodzajem psychoterapii, projekcji siebie samego na ekran czeskich historii.

Rozmawiała
M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Marionetki

FELIETON HALINY SIKORY

Kotyliony

Marynko, rychtujymy kotyliony!" – zawołała Prezesowa zza dużego wora, który właśnie wtaszczyła do kuchni Marynki. Zostawiła wór i wróciła z powrotem na dwór, bo tam na wózku doczepionym do motoru miała olbrzymi stos kolorowych pisemek.

„Marynko, rychtujymy kotyliony. Jo przyniósła materiał. Ale nejprzód muszymy przeglóndnónć ty magazyny a wymyślić cosi nowego. Dyć ni mogymy fórt robić to samo. Zaś nas ci z wedlejowej friedziny obszczekajóm, że nas fórt ty same kotyliony uż „przedwojny" – powiedziała

Przyniosła przed Marynkę plik magazynów kolorowych przejrzenia. Leżały pewnie na strychu, zakurzone, jak położyła je energicznie na stole, to podniósł się gęsty obłok kurzu. Marynka zaczęła się dusić, nawet się trochę załzawiła. Kiedy nareszcie widziała na długość dłuższą niż dziesięć centymetrów i z oczu zaczęły jej lecieć łzy, zapytała: „A czymu mómy ty kotyliony robić teraz? Dyć eszcze se ani adwynt nie zaczęli, eszcze ani Mikołaja nie było a ty uż kotyliónami rozporządzasz".

„Nie straszym, jo myślym perspektywicznie".

„Jak prespektyrywicznie? Prezesowo, używej norzejszych słów!"

„Perspektywicznie, czyli do przodku".

„Nie rozumiym".

„Bo jo myślym tak, jak to w tej dzisiejszej ekonomice myślili. Do przodku".

„A jaśni?"

„Bo widzisz, teraz kupisz materiał na kotyliony. A za miesiónc uż może nie być".

„Jak może nie być? Sklepy wyrabujóm czy co?"

„Może nie być, bo za miesiónc uż bedóm Walentynki a zanim se rozruszómy, tak wajca a zajónce".

„Na Prezesowo nie strasz Mikołajym w lecie. Ty cosi o wajcach a zajóncach a jo eszcze ni móm wiyniec adwentowy zrobióny. Muszym iść do jaksigo supermarketu kupić troche materiału na niego".

„Nieskoro Marynko, nieskoro. Teraz kupisz maksymalnie strómek na Wilije albo wnukóm cosi pod tyn strómek. A uż żech widziała aj walentynkowe serca".

„Ty se robisz srande".

„Nie robiym. Dyć jo chciała na Wszystkich Świyntych kupić znicze, bo mi pochybiło. A myślisz, że w supermarkecie mieli? Kaj też tam. Mieli Mikołaje a bańki na strómek. Eszcze, że przed kierchowym sprzedowali".

„Tak to se chytejmy tych kotyliónów".

„Nareszcie żeś to zrozumiała".

Kobiety zaczęły wertować magazyny i szukać inspiracji. Po godzinie intensywnego myślenia Marynka podniosła oczy znad pisemka i zapytała, zupełnie poważnie: „Ty, a można by my raczyj zamiast tych kotylionów miały wydmuszki malować?"

sikorova@glosludu.cz

Dzień z kulturą czeską

W Książnicy Beskidzkiej w Bielsku-Białej rozpoczęto we wtorek 20 bm. imprezę pn. „Dzień z kulturą czeską". Organizatorami spotkania, które objęli patronatem honorowym **Bohumil Mazánek**, konsul generalny RC w Katowicach, i **Magdalena Ślusarska**, dyrektor Instytutu Książki, były Książnica Beskidzka oraz Miejska Biblioteka we Frydku-Mistku. Prócz wymienionych, w uroczystej inauguracji w sali konferencyjnej im. Zofii Kossak-Szczuckiej w Książnicy Beskidzkiej, jako goście-autorzy wystąpili: **Zdeněk Krulikovský** z orkiestrą i gawędą o kulturze laskiej, **Leszek Mazan** z promocją swej książki *Polska Praga, czyli dlaczego Matejko lubił knedle* oraz **Bronisław Firla** z wprowadzeniem na wernisaż jego wystawy autorskiej, która potrwa do końca bm. Artysta plastyk powiedział m.in.: – *Czeskie hasło „Pravda vítězí" zauroczyło mnie na całe życie. Niestety czasem, albo nawet zbyt często, trzeba było gorzko płacić za tą wierność prawdzie. Można ją wyrażać w sztuce – w malarstwie, w poezji... Mnie pozwoliła przetrwać te najtrudniejsze lata – w moim wcale nie krótkim życiu. Poczytuję sobie za zaszczyt, że jako Polak, od urodzenia na Zaolziu, mogę recytować po polsku swoje wiersze i reprezentować swoje skromne, indywidualne zmagania w sztuce jako obywatel Republiki Czeskiej.* Dodajmy, że wystawę malarstwa B. Firli pokazano już wcześniej 2 razy w Katowicach, w Nowym Sączu i w Zamku Królewskim w Niepołomicach.

Fot. KAZIMIERZ BRAHNY

Wystawę malarstwa Bronisława Firli w Bielsku-Białej można zwiedzać do końca bm.

(B.F.)

Głosik

Ucieczka Głosika

– Głosiku, dokąd się wybierasz? – zapytała Ludmiłka. Głosik właśnie próbował się wymknąć na dwór ze spakowanym olbrzymim plecakiem i śpiworem w ręku. Biedny, kiedy usłyszał Ludmiłkę, to się przestraszył, i aż usiadł na podłodze.

– Ludmiłko, nie wypada tak znienacka naskakiwać na kogoś, kto ewidentnie nie spodziewa się towarzystwa – ofuknął Ludmiłkę.

– Widzę, że nie spodziewałeś się towarzystwa. A dokąd to się wybierasz, co? – zapytała Ludmiłka. Głosik troszeczkę się speszył i nie wiedział, co odpowiedzieć. Przecież nie mógł powiedzieć prawdy, bo Ludmiłka by się z niego śmiała.

– To ważna wyprawa, ale nie wolno mi nic powiedzieć, bo to tajemnica – uciął Głosik i próbował dalej się wymykać. Ale mu się nie udało, bo Ludmiłka złapała go za kubraczek.

– Głosiku, jeżeli ty mówisz, że coś jest ważne i że to coś to tajemnica, z góry wiadomo, że szykują się kłopoty. Z łaski swojej powiedz mi, dokąd idziesz i co masz w planie! – huknęła na niego tak, aż śnieg z parapetów pospadał.

– Właśnie, że nic takiego, z czego mogłyby wyniknąć jakiekolwiek kłopoty. Po prostu idę na spacer – odpowiedział szybko Głosik.

– Na spacer, ze śpiworem?

– Nie można pójść na spacer ze śpiworem?

– Można, ale trochę to podejrzane.

Głosik jednak wymknął się z rąk Ludmiłki i poszedł w dal. Ludmiłka trochę się tym zaniepokoiła. Pobiegła za nim, ale zniknął jej gdzieś między domami. Pobiegła więc szybko do lasu do krasnali. Krasnale właśnie przygotowywały piosenkę dla Świętego Mikołaja. Ludmiłka szybko wyjaśniła im, co się stało. Poszli więc szukać Głosika. Na szczęście Mateuszek przypomniał sobie o jego kryjówce. Pobiegli tam szybko. I rzeczywiście w dziupli starego drzewa Głosik przygotowywał się do snu.

– Głosiku, przecież zamarzniesz! Wiesz, jak zimno bywa w nocy? – zawołał Mateuszek.

– Przecież dzisiaj wieczorem przychodzi do nas Mikołaj – przypomniał mu Tymoteuszek.

– Ja nie jestem małym dzieckiem, by do mnie Mikołaj przychodził – odpowiedział mu Głosik.

Ludmiłka chyba coś zrozumiała. Stuknęła się w głowę – Już wiem, Głosiku, ty boisz się Mikołaja a zwłaszcza jego diabełków, prawda?

– Niczego nie powiem – odpowiedział zawstydzony Głosik.

– I dlatego uciekłeś do lasu? – zapytał Mateuszek – Przecież to bez sensu. Mikołaj nie przychodzi po to, żeby komuś zrobić krzywdę. On przychodzi po to, by nagrodzić za dobre uczynki. Musiałeś przecież kiedyś zrobić coś dobrego. Przypomnij sobie.

– Przypominam. I myślisz, że dla mnie też będzie miał jakiś prezent? Bo ja się przestraszyłem, że jak sobie przypomni wszystkie moje psoty, to mnie zabiorą diabełki – odpowiedział Głosik.

– Na pewno będzie miał dla ciebie prezent. A diabłom cię nie damy – odpowiedzieli wszyscy głośno i poszli razem do krasnali oczekiwać nadejścia wspaniałego gościa.

KROPKA

Rzępolą żaby

Żaby rzępolą na rzeszowszczyźnie,
w deszczu szczaw aż do Ustrzyk.
Dżezują dżdżownice na hrubieszowszczyźnie,
a w puszczy piszczy puszczyk.

Czcigodnym czcicielom czystości w Pszczynie
szeleszczą pszczoły w bluszczu.
Trzeszczą trzewiki po szosach suszonych,
szemrz żeszi rzeżucho w Tłuszczu.

Wystrzałowe trzpiotki wstrząśnięte szczebiocą
szczególnie o szczęściu w życiu
Szczep oszczepników zaszczepia poszycie
liściastych leśnictw w Orzyszu.

Chrząszcz ze szczeżują
szczerze wrzeszcząc się szczerzą,
lecz trzciny rozbrzmiały grzmotami
to przebiegł trzymając
w krzepkich szczypcach skrzypce
stół z powyłamywanymi nogami.

Pobaw się ze mną w „ż" i „sz"
pobaw się ze mną w „dż" i „cz"
a kiedy się buzi
szeleścić znudzi
posiedzimy sobie w ciszy

z repertuaru Kabaretu OT.TO

Rubrykę przygotowała:
HALINA SIKORA

Dziadek Mróz obchodził urodziny

W listopadzie rosyjski Święty Mikołaj, czyli Dziadek Mróz, obchodził swoje urodziny. Na północy Rosji do miejscowości Wielikij Ustiug zjechały bajkowe postaci z kilku krajów. Przybyło też pół tysiąca rosyjskich dzieci oraz mistrzowie sportów zimowych.

Prócz spotkania z Dziadkiem Mrozem przewidziano wiele atrakcji, m.in. konkursy i zawody. Urodziny Dziadka Mroza obchodzone są od 2005 roku, nie wiadomo, ile ten starzec z długą brodą naprawdę ma lat.

Uwaga nagrody!

Otrzymaliśmy wspaniałe portrety Waszych ulubionych misiów. Postanowiliśmy nagrodzić **Zuzię** oraz **Anetkę Pauliny** z Cz. Cieszyna oraz **Izabelę, Daniela** oraz **Mariana Adámków**. Nagrody czekają w redakcji. Zapraszamy do odbioru!

Głosikowa Korespondencja

Uczniowie klasy 9. ze Szkoły Podstawowej w Trzyńcu na Taraisie pojechali do Muzeum Auschwitz-Birkenau. Od chwili wejścia do muzeum byliśmy wszyscy pod wielkim wrażeniem. Z ponurej okolicy dolegała na nas atmosfera tamtych okrutnych czasów. Najgorszym przeżyciem była wizyta w komorze gazowej i oglądanie filmu dokumentalnego o okrucieństwach dokonanych na Żydach i ludziach innych narodów z całej Europy. W bardzo ponurej atmosferze odjeżdżaliśmy do niedalekiej miejscowości Brzezinka. Mogliśmy zobaczyć, w jakich nieludzkich warunkach więźniowie spędzali ostatnie chwile swego życia. Potem poszliśmy złożyć hołd i kwiaty wszystkim poległym w obozie Brzezinka. Po południu pojechaliśmy znów do Oświęcimia, gdzie znajduje się kompleks budynków poświęconych pamięci więźniów poszczególnych krajów. My zwiedziliśmy między innymi pawilon czeski.

Chcielibyśmy tą drogą serdecznie podziękować Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska" oraz Towarzystwu Nauczycieli Polskich w RC za umożliwienie tego wyjazdu.

Dominika Lasota kl.9., PSP Trzyniec Taras

Chłopcy z naszej klasy pojechali na turniej piłki nożnej. W klasie pozostały więc tylko dziewczyny. W tym dniu miałyśmy luźniejszy program i po pierwszej

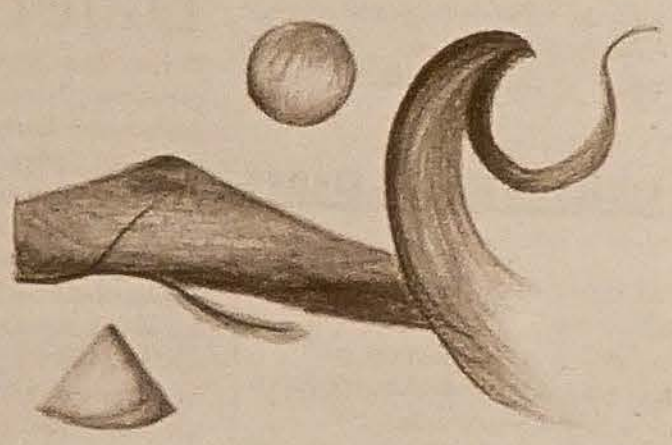

lekcji poszłyśmy razem z uczniami szóstej klasy w towarzystwie pań nauczycielek do minigalerii kina Kosmos. Tam już na nas czekała pani Ivana Durstinová. Najpierw mile nas przywitała, a potem opowiedziała w skrócie o tym, jak i kiedy zaczęła malować.

W drugiej części prelekcji malarka opowiedziała nam o tym, że wystawione obrazy są odzwierciedleniem stanu jej duszy w momencie tworzenia. Ciekawostką dla nas było to, że czerń to nie tylko kolor smutku, ale także dostojności i powagi danej chwili. Po wykładzie malarka zachęciła nas do przeniesienia naszych uczuć w czasie słuchania muzyki na kartki z powielonymi elementami. Podczas rysowania przechodziła koło stolików i nawet odkryła talent u jednego z szóstaków, który twierdził, że nierzbyt lubi malować. Według mnie obrazy były kolorystycznie bardzo rozmaite, niektóre były zachwycające i zrobiły na mnie wielkie wrażenie. W drodze powrotnej do szkoły, pełni zauroczenia, prawie nie rozmawialiśmy ze sobą.

Małgosia Zawada, kl.8., PSP Trzyniec Taras

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komeńskiego 4, 737 01 Českiy Cieszyn. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przesyłać można także pod e-mail: silesnova@glosludu.cz, a w załączniku dopisać Głosik.

DOMY I ŚWIETLICE PZKO (32)

Niebory

Dnia 7 grudnia 1947 roku trzydziestu trzech Polaków w Nieborach spotkało się w restauracji „U Bobka" i zadecydowano o powołaniu do życia Miejscowego Koła PZKO, na czele którego stanął **Jerzy Turoń**. Zebrania odbywały się początkowo w polskiej szkole. Po oddaniu do użytku budynku Miejscowej Rady Narodowej pezetkaowcy spotykali się tam w jednej z sal. W 1978 r. zadecydowano o wybudowaniu własnej siedziby. Powołano w tym celu specjalną komisję na czele z **Pawłem Wałachem**. Autorem projektu nowej siedziby był architekt **Stanisław Franek**, przedstawiciel ZG PZKO ds. budowy nowych świetlic. Parcelę ofiarował jeden z założycieli Koła **Edward Bromek**. W trakcie budowania fundamentów borykano się z różnymi problemami. W sumie odpracowano ponad 25 tys. godzin w czynie społecznym. Wsparcia udzieliła również Huta Trzyniecka oraz kilka polskich przedsiębiorstw. Uroczyste otwarcie obiektu odbyło się 2 czerwca 1985 r. Pomimo deszczowej pogody przybyły setki ludzi. Na parterze znajduje się duża sala, kuchnia i mała jadalnia. Na piętrze Domu mieści się salka Klubu Młodych, salka zebrań, a od roku 1993 – Izba Tradycji, w której udało się zgromadzić wiele eksponatów, m.in. dawny sprzęt gospodarstwa domowego, meble, stare podręczniki, kalendarze, książki, kancjonały, czy stroje ludowe. Najcenniejszą pamiątką jest jednak niedużą, drewniana skrzynka, wykonana specjalnie dla ojca przez przebywającego w kazamatach Szpilberku Prezesa **Oszeldę**. Aby uczcić pamięć tego wielkiego człowieka, rodaka z Nieborów, Dom nazwano jego imieniem. W Izbie postawiono również duży piec, drewniany stół i krzesła. W sąsiedztwie Domu znajdują się dwie studnie, magazyn na ławki i inny sprzęt, kominek-wędzarnia, duże zadaszone podium i mniejsze podium dla orkiestry.

CZESŁAW GAMBIOL

FOT. CZESŁAW GAMBIOL

Dom PZKO w Nieborach

Jak Powiedzieć

Lojzku!

Jo Ci piszym, bo żech se rozhodnył, że jadym do Irska. Tu mało co zarobiym a ani nimóm takóm robote, cobych móg brać uplatki a cosi wiyncyj se przirobić. Tiehotny też nie bedym cobych broł ty przidawki, co jich teraz babóm dowajóm. Także trzeba jechać. Jak se eszcze pomyślym, że teraz po nowym roku bedym musioł płacić wszystki ty poplatki u doktora, tak se mi słabo robi. Za recepty, za lyki, za samóm nawszczewe u doktora a aj za leżyni w nemocnicy. Tak to lepi do tego Irska jechać a zarobić porzóndnie. Także dalsze dopisy Ci bedym pisać uż zza granicy. Idym kupić listek na letadlo. Pozdrowio Cie **Franta**

Franciszku!

Ładne masz plany na przyszłość. Jestem tylko ciekaw, czy znasz angielski. Bo jeżeli jego znajomość jest taka, jak znajomość naszej ojczystej mowy, to może być krucho z Tobą za granicą. Ale skoro się zdecydowałeś (nie *rozhodnył*) wyjechać do Irlandii (jakie *Irsko*?), to chyba wiesz, co robisz. Nie rozumiem, ty rzeczywiście chciałbyś brać łapówki (tylko nie *uplatki*!)? Przecież to wcale nie taka łatwa sprawa. Nie umiem sobie wprawdzie wyobrazić, że jesteś w ciąży (*tiehotny*), wystarczy jednak, że znajdziesz sobie żonę i będziecie mieli dziecko, wtedy owe zasiłki na dziecko (*przidawki*) na pewno jako rodzinie będą Wam przysługiwać. Tylko nie możesz zapomnieć, że dziecko kosztuje. Opłaty u lekarza (nie *poplatki*) to nic ciekawego. Też zmartwi trochę to, że trzeba będzie płacić za recepty, za lekarstwa, za wizytę u lekarza (nie *nawszczewe*) i za pobyt w szpitalu (nie *nemocnicy*). Jeżeli jesteś przekonany, że za granicą znajdziesz swoje szczęście, to biegnij i kupuj bilet lotniczy (nie *listek na letadlo*) i wysyłaj listy (nie *dopisy*) już zza granicy. Pozdrawiam

Aleksa

Rozhodnył – zdecydował
Irsko – Irlandia
Uplatki – łapówki
Być tiehotny – być w ciąży
Przidawki – zasiłek na dziecko
Poplatki – opłaty
Nawszczewa – wizyta
Nemocnice – szpital
Listek na letadlo – bilet lotniczy
Dopisy – listy

Ale heca!

Czymu pajęczyca czarno wdowa zabijo samca zaraz po tej robocie?
– Nie wiym.
– Bo nie znosi chrapanio.

* * *

Spotkały sie dwie baby. Jedna mówi do drugij:
– Wiysz, że Aniela sie dała wymalować portret?
– Co ty wiysz! I jak na nim wyszła?
– Chyba tak, jak wyglądo.
– Czymu tak myślisz?
– Bo go jeszcze żodnymu nie pokazała!

Nowoczesny Mężczyzna

Opanowany niczym James Bond

...bierasz się na pierwszą rand... po pięciu latach spędzonych w ...torze, a ręce ci się trzęsą, jak ...nocnej zmianie na kopalni. Sto... przed komisją śledczą podejrza... malwersacje finansowe i jesteś ...rwony jak cegła. To trema, stres i ...ch powodują, że nasz organizm ...nie w ten sposób reaguje na ...które bodźce zewnętrzne, atakuj... naszą psychikę w kryzysowych ...cjach. Można jednak z tym ...czyć, regularny zaś trening spo... że skutki uboczne działania ...naliny można skutecznie ogra...czyć lub wręcz wyeliminować. ...biety nie lubią facetów, którzy ...każdej trudniejszej chwili bliscy ...omdlenia. Wyjątkiem może być ...ie akt zaślubin.

...by skutecznie opanować tre... należy zrozumieć mechanizm ...działania. Sedno sprawy tkwi w ..., że paraliżująco działa na nas ...wa przed krytyczną oceną. Sy...cja, w jakiej się to dzieje, nie ma ...znaczenia. Dlatego, aby prze...ciężyć uczucie tremy, należy od...kać utracone poczucie pewności ...nie. Można próbować osiągnąć ... poprzez autosugestię, ale nie ...to łatwe i najczęściej wymaga ...cy drugiej osoby, np. psycho... Modne ostatnio stały się techniki zaczerpnięte z filozofii Dalekiego Wschodu. Medytacja, joga, czy afirmacja mogą przy odpowiednim, regularnym stosowaniu pozytywnie i kojąco zadziałać na nasz układ nerwowy. Przesadne jednak stosowanie jednej tylko metody prędzej czy później negatywnie odbije się na naszym zdrowiu psychicznym. I obojętne, czy przesadzimy z wysiadywaniem u psychologa (wyjątek stanowi ładna pani psycholog), czy też w solnej jaskini przy dźwiękach mantry. Można opanować tremę przez wyrabianie w sobie właściwej postawy. W ocenie własnych zdolności i umiejętności warto polegać głównie na samym sobie. Równowaga wewnętrzna, trzeźwy osąd i spojrzenie na siebie czynią cuda.

Na psychikę można wpływać, starając się maksymalnie skupić na zadaniu, jakie stoi przed nami, równocześnie odsuwając na dalszy plan myśl o sukcesie czy niepowodzeniu. Kiedy stoimy przed decydującym rzutem karnym, nie warto zawracać sobie głowy ewentualnymi konsekwencjami, które grożą nam, jeżeli nie strzelimy gola. Michel Platini mógłby o tym opowiadać godzinami. Jeżeli mamy trudności z odzyskaniem pewności siebie poprzez oddziaływanie na naszą sferę psychiczną, należy próbować wpłynąć na stronę somatyczną, czyli na własne ciało. Świetne efekty dają proste ćwiczenia oddechowe (np. głębokie, spokojne wdechy i wydechy), spacer po pokoju, proste ćwiczenia relaksacyjne, a w wolnym czasie ruch na świeżym powietrzu i sport. Nie bez znaczenia są też przynoszące satysfakcję i odprężenie kontakty seksualne. **(jb)**

...macznego

...robiła się zima! Nie szkodzi ...amy sposób na przyjemny wie... ze szklanką rozgrzewającego ...czu...

...cz miodowy

...dniki i sposób wykonania: ...gotować 0,5 l wody, dodać 1/3 ...klanki miodu, odrobinę gałki ...skatołowej i goździki. Następ... dodać rum według własnego ...obania.

...cz z białym winem

...dniki i sposób wykonania: 750 ...przegotowanej wody zmieszać z ...klanki rumu, sokiem z 1 poma...czy i 1 cytryny oraz 0,5 l białego ... Podawać na ciepło, ale nie go...ć. **(dc)**

Mój dom

Pokój na poddaszu

Większość budowanych dziś domów jednorodzinnych zaprojektowanych jest w taki sposób, że część pomieszczeń znajduje się na poddaszu. Nim pomyślimy o ich urządzeniu, warto zapoznać się z zasadami ich zagospodarowania. O tym, jakie meble lub urządzenia możemy postawić pod skosem, decyduje wysokość ścianki kolankowej oraz pochyłość dachu. Jak postępować, gdy na niestandardowej powierzchni chcemy ustawić:

łóżko – pojedyncze bywa szerokie, ok. 75-90 cm, a jego wysokość wraz z materacem wynosi ok. 35-45 cm. By dorosły człowiek mógł na nim usiąść bez obawy, że uderzy się w głowę, trzeba zapewnić nad łóżkiem przestrzeń o wys. 90 cm. Przy łóżku natomiast musi być zapewniona odpowiednia wysokość do stania. Wynika z tego, że wysokość ścianki kolankowej, przy której ma stanąć łóżko, powinna wynosić w zależności od nachylenia dachu ok. 75-95 cm.

biurko – mebel ten miewa wysokość 70-80 cm, a nad blatem powinna być wolna przestrzeń ok. 40 cm, by móc ustawić książki, lampę, monitor itp. Ścianka kolankowa nie może być więc niższa aniżeli 110-120 cm.

szafę – meble te miewają głębokość 40-60 cm. Wysokość nie jest tu tak ważna, można ją dostosować do możliwości danego wnętrza. Niemniej trzeba wziąć pod uwagę, że przed szafą będziemy chcieli stanąć w pozycji wyprostowanej. Dlatego w odległości 15 cm od szafy, czyli 55-75 cm od ściany, pochyły sufit nie powinien być niższy niż 190 cm.

wannę – w tym wypadku ścianka kolankowa nie powinna być niższa niż 75-90 cm, przy założeniu, że wystaje ponad wannę 20-30 cm. W wannie trzeba jednak jeszcze wygodnie siedzieć oraz stać, dlatego w odległości ok. 50 cm od ścianki wysokość od dna wanny powinna być co najmniej 90 cm, a 30 cm od końca wanny – 190 cm.

sedes – minimalna wysokość ścianki kolankowej powinna być 90 cm, co odpowiada wysokości sedesu wraz ze spłuczką. Dorosła osoba siedząca na sedesie potrzebuje wysokości 130 cm od podłogi, a stojąca obok niego – 190 cm. By móc maksymalnie wykorzystać miejsce pod skosem i zamontować sedes tuż przy ściance, trzeba mieć dach pod kątem ok. 60 stopni.

Wg *www.budujemydom.pl.*

Opr. (dc)

Witamy...

TOBIASZ, syn państwa Lucyny i Marka Byrtusów z Bystrzycy, urodził się 18 kwietnia br. w szpitalu w Trzyńcu. Waga urodzeniowa: 2,61 kg, wzrost: 46 cm. Imię dla braciszka wybrała 6-letnia Anetka, inspirując się imieniem kolegi z przedszkola, który – jak podejrzewają rodzice – podobał się jej.

Imię Tobiasz ma hebrajski rodowód. Wywodzi się z wyrażenia *tobijahu*, czyli „Jahwe (Bóg) jest dobry". U nas jest imieniem nadawanym raczej rzadko, lecz ostatnio zyskuje na popularności. Imię to nosili m.in. szkocki pisarz Tobias George Smollet i niemiecki kartograf i fizyk Johann Tobias Mayer.

Imieniny obchodzi: 13. 6. i 12. 9.

UWAGA, RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć waszych pociech, które w ostatnich miesiącach przyszły na świat, byśmy mogli opublikować je w naszej rubryce. Prócz zdjęcia prosimy podać imiona i nazwiska rodziców, datę i miejsce urodzenia dziecka, jego wagę urodzeniową i wzrost, ewent. dane nt. rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przesyłać pod adresem *chlupova@glosludu.cz* lub klasyczną pocztą pod adresem redakcji.

Kolumnę przygotowali:

JANUSZ BITTMAR i DANUTA CHLUP

Moje Zdrowie

Ochrona przed rakiem

...wno u nas, jak i w Polsce, do...na jest już szczepionka prze... wirusowi brodawczaka ludz... (HPV) 6, 11, 16 i 18, którego ...genne typy są odpowiedzialne ... proc. przypadków raka szyjki ...cy. Wirus ten przenoszony jest ...le wszystkim drogą płciową. ...uje się, że w swym życiu zetknie ... nim ok. 40 – 50 proc. populacji ...lej. Szczepionka jest wskaza... w profilaktyce raka szyjki maci... ...zmów przedrakowych szyjki ...cy oraz sromu, jak również ...ejsza ryzyko powstawania bro...ek płciowych, spowodowanych ...zeniem HPV 6, 11, 16 i 18. Rak ...ki macicy jest na świecie dru..., co do częstości występowania, ...em dotykającym kobiet i drugą ... częstości przyczyną zgonów ...d kobiet z powodu chorób no...towych. W tym miejscu trze...dnak dodać, że szczepienie nie ...ia z obowiązku regularnego ...ywania profilaktycznych ba... cytologicznych, umożliwiających wczesne rozpoznanie zmian w komórkach.

Bliższych informacji nt. szczepienia udzielił nam ordynator oddziału położniczo-ginekologicznego Szpitala z Polikliniką w Hawierzowie, **MUDr Petr Wiecek:**

Szczepionka przeznaczona jest dla dzieci i kobiet w wieku od 9 do 26 lat. W naszych warunkach polecamy zaszczepić dziewczęta w przedziale wiekowym od 12 do 15 lat. Szczepionka jest najbardziej skuteczna, gdy zostanie podana wcześniej, nim dziewczyna zetknie się z wirusami HPV 6, 11, 16 i 18, co dotyczy wielu dziewcząt już w przedziale wiekowym 15-26 lat. Szczepionkę podaje się trzykrotnie w przeciągu 6 miesięcy: pierwszą dawkę w terminie, który kobieta (lub rodzice nieletniej dziewczyny) uzgodni z lekarzem, drugą po 2, a trzecią po 6 miesiącach od pierwszej dawki. Cena pojedynczej szczepionki wynosi do 3,5 tys. kc. Większość kas chorych współfinansuje szczepienie w zależności od wieku pacjentki – kwotą od 1 do 1,5 tys. kc rocznie. W naszym szpitalu szczepienie przeprowadzane jest w przychodni chorób zakaźnych. Tam należy uzgodnić termin szczepienia oraz sposób pokrycia kosztów.

(dc)

Moje Prawa

Rodzic i nauczyciel

Za nami pierwsze w tym roku wywiadówki. Podczas gdy dla niektórych rodziców są całkiem przyjemnym spotkaniem z nauczycielem, dla tych jednak, których dzieci nie należą do prymusów, mogą być nie lada stresem. Być może niektórzy rodzice spotkali się z sytuacją, gdy nauczyciel publicznie mówił o brakach i problemach ich dziecka. Choć większość nauczycieli zachowuje się dyskretnie, to i takie wypadki czasem się zdarzają. Czy nauczyciel ma prawo do podobnego postępowania? Z tym pytaniem zwróciliśmy się do **Kateřiny Bohmovej**, dyrektor działu public relations Ministerstwa Szkolnictwa RC.

Ochronie prawnej podlegają w szkole te informacje dotyczące uczniów, które zapisane są w metryce szkolnej, na świadectwach, w dziennikach klasowych. Podczas wywiadówek nauczyciel podaje rodzicom informacje pochodzące de iure z metryki (oceny za pewien okres roku szkolnego), dlatego każdemu z rodziców powinien podawać wyłącznie informacje dotyczące jego dziecka. Z tego powodu wywiadówki odbywają się często w formie indywidualnych spotkań lub też zebranie klasowe składa się z dwóch części – w pierwszej nauczyciel omawia sprawy dotyczące całej klasy, w drugiej rodzice uzyskują od poszczególnych pedagogów informacje o postępach swych dzieci. O ile więc rodzic (ew. sam uczeń, który skończył 18 lat), nie wyrazi zgody na podawanie danych osobowych również innym rodzicom, niedopuszczalne jest, by nauczyciel na zebraniu, w obecności wszystkich rodziców, mówił o postępach poszczególnych uczniów, a tym bardziej np. o problemach zdrowotnych dziecka lub stanie jego dojrzałości szkolnej, które to informacje, w myśl ustawy nr 101/2000 Dz.U., o ochronie danych osobowych, określane są mianem szczególnie delikatnych. **(dc)**

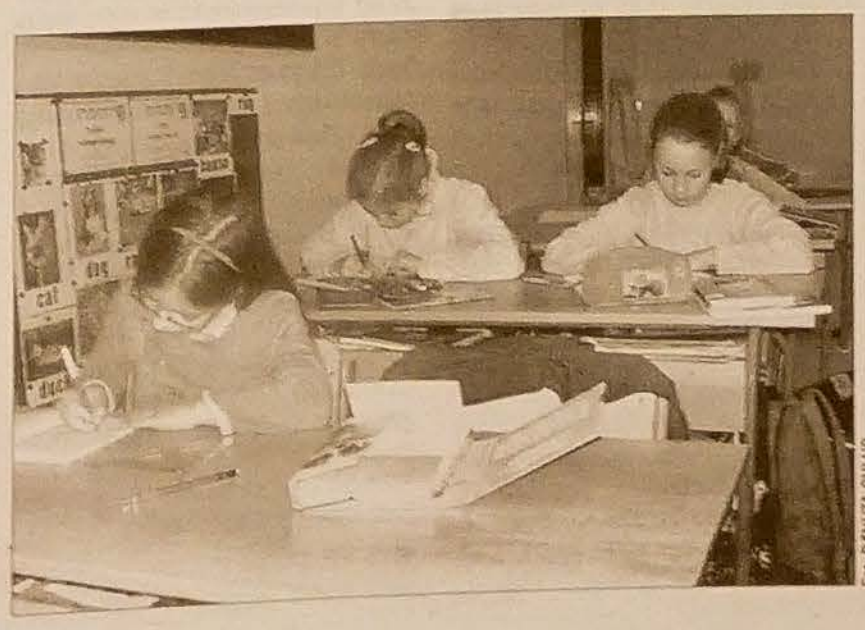

Fot. DANUTA CHLUP

Telewizja

CZWARTEK 29 LISTOPADA

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 29 listopada **6.00** Kawa czy herbata **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Moda na sukces (s.) **9.25** Tom - Tom w Kenii (s.) **9.55** Budzik - Pranie, prasowanie, magiel **10.25** Nastoletni geniusze **10.50** Coś z niczego **11.05** Pełnosprawni **11.20** Laboratorium XXI wieku **11.40** Telezakupy **12.10** Agrobiznes **12.20** Europa bez miedzy **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** To fantastyczne światło - Niechaj się stanie światłość **14.30** My, wy, oni **15.00** Wiadomości **15.10** Królowie śródmieścia - Kobiety na tle miasta **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Dublerzy (film polski) **22.10** Sprawa dla reportera **22.45** Niebieski scenariusz **23.45** Klub kawalerów **1.10** Jak cudne są wspomnienia - W szponach namiętności **2.10** Był taki dzień 29 listopada **2.15** Notacje - Tadeusz Sułowski.

■ TVP 2

6.05 Statek miłości (s.) **7.10** Poczta polowa Dwójki **7.35** Jak to działa? (s. anim.) **7.55** M jak miłość (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.05** Lokatorzy - Ojcowie (s.) **11.35** Dr Quinn (s.) **12.30** Koło fortuny **13.05** Niespokojne czekanie **14.00** Duże dzieci **14.50** Pogoda na piątek (s.) **15.45** Barwy szczęścia (s.) **16.15** U fryzjera - Ochroniarz **16.45** Codzienna 2 m 3 (s.) **17.20** Co ludzie powiedzą? **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.00** Jeden z dziesięciu **19.35** Kulisy - Gwiazdy tańczą na lodzie **20.00** Barwy szczęścia (s.) **20.55** Od miłości do szczęścia **21.00** 997 **21.30** Panorama **21.55** Sport-telegram **22.00** Dr House (s. USA) **22.55** Pitbull **23.50** Ulice kultury **0.05** Neonaziści - biała siła **1.00** Ono **2.35** Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

■ TV KATOWICE

6.00 Serwis info **7.45** Aktualności **7.50** Gramy dla was **8.00** Serwis info **8.02** Gość poranka **8.15** Serwis info **8.20** Serwis ekonomiczny **8.30** Serwis info **8.35** Korespondent TVP o poranku **8.41** Przegląd prasy **8.45** Na co dzień **9.00** Serwis info **10.11** Gość poranka **10.30** Serwis info **11.04** Biznes - otwarcie dnia **11.25** Serwis kulturalny **11.30** Serwis info **12.09** Komentarz - kraj **12.30** Serwis info **13.02** Serwis ekonomiczny **13.08** Komentarz - świat **13.30** Serwis info **14.09** Komentarz - kraj **14.30** Serwis info **15.10** Raport z Polski **16.13** Rozmowa dnia **16.30** Serwis info **16.45** Aktualności **16.50** Poza rządem **17.00** Punkt widzenia **18.00** Aktualności **18.45** Ludzie i sprawy **19.15** Uwaga! Weekend! Informator kulturalny **19.50** TV Katowice zaprasza **20.01** Minęła 20-ta **20.30** Serwis info **20.35** Minęła 20-ta **21.05** Telekurier bliżej ciebie **21.30** Serwis info **21.45** Aktualności **22.16** Ekonomia i rynek **22.30** Serwis info **0.02** Ballada o Greenwich Village **1.14** Minęła 20-ta **1.57** Serwis info **2.23** Ekonomia i rynek.

ONO
95 min, Polska/ Niemcy 2004
TVP 2, czwartek 29. 11. godz. 1.00
Reżyseria: Małgorzata Szumowska
Występują: Małgorzata Bela, Marek Walczewski, Teresa Budzisz-Krzyżanowska, Barbara Kurzaj, Marcin Brzozowski, Andrzej Chyra, Anna Radwan i inni.

22-letnia Ewa nie ma stałej pracy, mieszka u rodziców. Gdy zachodzi w ciążę, chce się pozbyć niechcianego dziecka. Trudno jej jednak zdobyć pieniądze na zabieg. Podczas badania USG lekarka informuje dziewczynę, że rozwijający się płód słyszy dźwięki. Ewa powoli przyzwyczaja się do myśli o dziecku, opowiada mu, jak wygląda świat. Tymczasem jej ojciec zaczyna chorować na Alzheimera. Najbliżsi zdają sobie sprawę, że niedługo stracą z nim kontakt. Ojca cieszy perspektywa zostania dziadkiem, lecz obawia się, że nie zdąży poznać wnuka.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Bananowe rybki **9.30** Na tropie (mag. krym.) **10.00** Wiadomości **10.05** List do Ciebie **11.00** Kolory życia (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.25** Ćwiczmy z TVC **13.40** Pod pokrywką (mag.) **14.05** Wszystko party (talk show) **14.50** Angielski z maharadżą **15.00** Wiadomości **15.05** Taka zwykła rodzina (s.) **15.50** Po czesku **16.00** Zaczarowane przedszkole **16.40** Meduza (lista przeb.) **17.15** AZ-kwiz **17.35** Stop **17.40** Czarne owce (pr. publ.) **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości **18.15** Ogród - to sztuka **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **19.00** Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport **20.00** Pretty Woman RC **21.30** Bananowe rybki (talk show) **22.00** Fenomen dziś **22.25** Q (mag.) **22.55** Wiadomości, prognoza pogody, sport **23.05** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **23.10** Deadwood (s.) **23.55** Nie mam pracy **0.20** Musicblok **0.45** AZ-kwiz **1.10** W biegu.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Kosmopolis **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.25** AZ-kwiz **11.45** Żywe serce Europy **12.00** Teatr żyje! (mag.) **12.30** Słowo na niedzielę **12.35** Magazyn chrześcijański **12.50** Magazyn religijny **13.15** Bajka **13.25** Nauka jest zabawna **13.50** Program dyskusyjny **14.05** Sander (film) **14.30** Interpelacje posłów **16.00** Magazyn paraolimpijski **16.20** Koncerty Adwentowe 2006 **16.40** Ułamki czasu **17.10** Wiadomości w języku migowym **17.15** Buły (mag.+transmisja meczu hokeja) **20.00** Papierowy zamach (dok.) **20.55** Spostrzeżenia z zagranicy **21.00** Wydarzenia, komentarze **21.30** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **21.40** Klub Filmowy: Dom pani Tellier (film fr.) **23.15** Po powierzchni **23.35** Polityczne spektrum **0.00** Nie poddawaj się **0.20** Losy gwiazd **0.35** Poezja **0.45** Jevgenij Chaldej **1.50** Regiony TVC24.

LIGA NIEZWYKŁYCH DŻENTELMENÓW
145 min, USA/ Niemcy 2003
Polsat, piątek 30. 11., godz. 20.00
Reżyseria: Stephen Norrington
Występują: Sean Connery, Stuart Townsend, Peta Wilson, Tony Curran, Naseeruddin Shah, Shane West, Jason Flemyng i inni.
Rok 1899. Szaleniec o pseudonimie Fantom chce zburzyć panujący na świecie ład. Rząd Wielkiej Brytanii wysyła do Afryki posłańca, by odnalazł słynnego awanturnika, Allana Quatermaina, i skłonił go do przewodzenia Lidze Niezwykłych Dżentelmenów. Grupę, której zadaniem będzie schwytanie Fantoma, tworzą: podróżnik kapitan Nemo, agent Tom Sawyer, młody Dorian Gray, Niewidzialny Człowiek, wampirzyca Mina Harker i dr Jekyll. Każde z nich posiada niezwykłe umiejętności. Dżentelmeni wyruszają do Wenecji, by zapobiec zapowiadanemu zatopieniu miasta.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Hotel Hansson (s.) **9.30** Ciepła czapka (film USA) **11.30** Ulica (s.) **12.15** Zawodowcy (s.) **13.15** Lenssen i spółka (s.) **13.45** Ostry dyżur (s.) **14.40** Czarodziejki (s.) **15.35** Bez śladu (s.) **16.25** Świat według Bundych (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** Kryminalne zagadki Miami (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.30** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **22.20** Łowcy umysłów (film USA) **0.20** Zimowy raj (s.).

■ PRIMA

6.30 Szczeniak Scooby-Doo (s. anim.) **7.05** Krok za krokiem (s.) **8.00** Szansa bez granic (pr. roz.) **8.30** Szpital Dobrej Nadziei (s.) **9.25** Jesteś moim życiem (s.) **10.25** Diagnoza morderstwo (s.) **11.20** Hercule Poirot (s.) **12.30** Lekarz z gór (s.) **13.30** Morderstwa w Kitzbühel (s.) **14.30** Renegat (s.) **15.25** Morderstwa w Midsomer (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **17.45** Minuty regionu **18.00** Wiadomości, prognoza pogody **18.05** 5 kontra 5 (pr. roz.) **18.55** Wiadomości, sport **19.25** M.A.S.H. (s.) **20.00** Bardzo delikatne związki (s.) **21.15** VyVolení – nowi bohaterowie **23.35** Nowojorscy gliniarze (s.) **0.30** VyVolení – nowi bohaterowie **1.00** Blisko domu (s.) **1.50** Zapytaj o przyszłość.

PIĄTEK 30 LISTOPADA

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 30 listopada **6.00** Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Moda na sukces (s.) **9.25** Pettson i Findus - Królewska wizyta (s.) **9.45** Byli sobie odkrywcy - Ibn Battuta podążający śladami Marco Polo **10.15** Snobs **10.45** Sąsiedzi - Futro z norek (s.) **11.10** Faceci do wzięcia - Fortuna bilą się toczy (s.) **11.40** Telezakupy **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Wielkie sprzątanie **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.30** Jaka to melodia? **14.00** Tajemnice Watykanu - Papieskie antyki **14.30** Kobieta zaradna - Powroty z emigracji **15.00** Wiadomości **15.10** Moda na sukces (s.) **15.30** Klan (s.) **16.00** Plebania (s.) **16.30** Teleexpress **17.00** Puchar Świata w Kuusamo - Konkurs drużynowy na skoczni HS 142 **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Tajemnica twierdzy szyfrów **21.20** Na krawędzi **23.15** Łossskot! **23.50** American Psycho **1.35** Szpital „Królestwo" **2.55** Historia według Sabadacha **3.20** Był taki dzień 30 listopada.

■ TVP 2

6.00 Statek miłości (s.) **7.05** 9. Eksplorers Festiwal **7.20** Jak to działa? (s. anim.) **8.00** M jak miłość (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.05** Święta wojna - Aktor przodowy **11.40** Wodospad Grizzly **13.10** Tu byłeś, tu jesteś, tu zostaniesz **13.20** Wojciech Cejrowski boso przez świat - W krainie duchów **13.50** Ryzykanci (s.) **14.45** Pogoda na piątek (s.) **15.40** Barwy szczęścia (s.) **16.40** Codzienna 2 m 3 (s.) **17.15** 15. Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych - Plus Camerimage **17.25** Wyjechani **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.10** Wideoteka dorosłego człowieka **20.00** Gwiazdy tańczą na lodzie **22.35** Panorama **22.56** Sport-telegram **23.05** Gorączka sobotniej nocy **01.10** Miasteczko Twin Peaks (s.) **2.00** Clara Sheller - Prezent od życia **3.00** Sennik polski **3.10** Załóż się.

■ TV KATOWICE

6.00 Serwis info **7.45** Aktualności **7.50** Gramy dla was **8.00** Serwis info **8.02** Gość poranka **8.15** Serwis info **8.17** Przegląd prasy **8.20** Serwis ekonomiczny **8.30** Serwis info **8.35** Korespondent TVP o poranku **8.45** Tropiciele **9.00** Serwis info **10.10** Gość poranka **10.30** Serwis info **11.03** Biznes - otwarcie dnia **11.30** Serwis info **12.09** Komentarz - kraj **12.24** Serwis kulturalny **12.30** Serwis info **13.08** Komentarz - świat **13.30** Serwis info **14.03** Serwis ekonomiczny **14.30** Serwis info **15.11** Raport z Polski **15.30** Serwis info **16.13** Rozmowa dnia **16.30** Serwis info **16.45** Aktualności **16.50** Kronika miejska Sosnowiec **17.00** To się wytnie **17.15** Plus minus **17.30** Serwis info **18.00** Aktualności **18.45** Trójwymiar - Magazyn prasy, radia i telewizji **19.15** Trudny rynek **19.35** Trójka tam była **19.50** TV Katowice zaprasza **20.01** Minęła 20-ta **20.30** Serwis info **21.05** Telekurier bliżej ciebie **21.30** Serwis info **21.45** Aktualności **22.16** Ekonomia i rynek **22.30** Serwis info **0.03** Uwierz w dokument „Ostatni świadek" **1.05** Minęła 20-ta **1.48** Serwis info **2.14** Ekonomia i rynek.

■ POLSAT

5.45 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) **6.30** Sekret Laury (s.) **7.45** Wielka wygrana (teleturniej) **8.45** Łowcy skarbów **9.45** JAG - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **10.45** Miodowe lata (s.) **11.30** Samo życie (s.) **12.00** Pensjonat pod Różą (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Miss Polski - Nastolatek 2007 **15.15** Świat według Bundych (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja **16.35** Graczykowie - Ślub (s.) **17.10** Sopot TOPtrendy - Festiwal 2007 **17.30** Polska - Belgia: Turniej kwalifikacyjny do Igrzysk Olimpijskich Pekin 2008 **19.00** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** Liga niezwykłych dżentelmenów **22.25** Wielka bitwa potworów **0.35** Piszcz, jeśli wiesz, co zrobiłem w ostatni piątek trzynastego (komedia USA) **2.15** Nagroda gwarantowana **3.15** Nocne randki **4.45** Music Spot.

PISZCZ, JEŚLI WIESZ, CO ZROBIŁEM W OSTATNI PIĄTEK TRZYNASTEGO
100 min, USA 2000
Polsat, piątek 30. 11., godz. 0.35
Reżyseria: John Blanchard
Występują: Julie Benz, Tiffani Thiessen, Harley Cross, Tom Arnold, Majandra Delfino, Simon Rex, Danny Strong i inni.

Komedia parodiująca popularne horrory, takie jak „Krzyk" czy „Koszmar minionego lata". Niezwykle atrakcyjna reporterka wraz z policjantem Doughym tropią seryjnego zabójcę. Muszą zdemaskować i złapać psychopatę, zanim zabije kolejne osoby.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Hist... **10.00** Wiadomości **10.05** Kr... zaginionego (film czes.) **11.20** A... logia czeskiego humoru **12.00** Wi... domości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.25** Ćwiczmy z TVC **13.35** Ogr... – to sztuka **14.00** Garfield i przyjaciele (s. anim.) **14.30** Królestwo dzikiej natury (s. dok.) **15.00** Wiadomości **15.05** Nasza wieś (mag.) **15.25** M... ka dęta (pr. muz.) **16.00** Sezamkowy angielski (dla dzieci) **16.15** Lot 29 ... **16.35** Labirynt **17.15** AZ-kwiz (teleturniej) **17.40** Testy, porady, reportaże **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości **18.1...** Mieszkać – to sztuka (mag.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport **20.00** Było nas pięciu (s.) **21.10** Pokoj... komnata Františka Peterki **21.40** ... show Jana Krausa **22.30** Ally McB... (s.) **23.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **23.25** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.30** Fargas (s.) **1.0...** Pod pokrywką.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Ten nasz czeski charakter **9.0...** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.25** AZ-kwiz **11.45** Żywe serce Europy **12.00** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **12.20** Ferda (s. anim.) **12.4...** Bajka **13.45** Telewizyjna szkoła **13.5...** Geografia świata **14.15** Złote ręce ki **14.25** Futuroskop **14.50** Melo... (lista przeb.) **15.30** U nas w Europie **15.40** Przygody nauki i techniki **16.0...** Eurofondue (mag.) **16.15** Kamera w podróży (cykl dok.) **17.05** Małe... **17.25** Prywatne muzea (s. dok.) **17.5...** Sztuki walk **18.00** Babel (mag.) **18.3...** Nie mam pracy **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Magazyn Ligi Mistrzów **19.30** Ćwiczmy z TVC **19.35** Simpsonowie (s. anim.) **20.0...** Cudowna planeta (s. dok.) **21.00** Wydarzenia, komentarze **21.30** Kino... (mag.) **21.55** Ołowiana bajka (s.) **22.25** TVC Live – Vlasta Redl **23.1...** Black Books (s.) **23.50** Gorączka piątkowej nocy **0.40** Czerwony karnet **1.10** The Streets (koncert).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Hotel Hansson (s.) **9.30** Perry Mason **11.30** Ulica (s.) **12.15** Zawodowcy **13.10** Lenssen i spółka (s.) **13.40** Ostry dyżur (s.) **14.40** Czarodziejki (s.) **15.35** Bez śladu (s.) **16.30** Świat według Bundych (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **18.3...** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Czarni baronowie (film czes.) **22.15** Ostatni zrzut (film ...) **0.20** Dom miłości (film erot.).

■ PRIMA

6.30 Szczeniak Scooby-Doo (s. anim.) **7.05** Krok za krokiem (s.) **8.00** Szansa bez granic (pr. roz.) **8.30** Szpital Dobrej Nadziei (s.) **9.25** Jesteś moim życiem (s.) **10.25** Diagnoza morderstwo (s.) **11.25** Hercule Poirot (s.) **12.3...** Lekarz z gór (s.) **13.30** Morderstwa w Kitzbühel (s.) **14.30** Renegat (s.) **15.25** Morderstwa w Midsomer (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **17.45** Minuty regionu **18.00** Wiadomości, prognoza pogody **18.05** 5 kontra 5 (pr. roz.) **18.55** Wiadomości, sport **19.25** M.A.S.H. (s.) **19.50** Losowanie loterii Euromiliony **20.00** Hercule Poirot: Karty na stół (s.) **22.10** VyVolení – nowi bohaterowie **23.40** Losowanie loterii Euromiliony **23.50** Wyatt Earp (film USA) **1.55** Zapytaj o przyszłość.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

Życzenia

Życzenia serca pełnego wiary i miłości, spokojnych dni, godnego życia, szczęśliwych i pogodnych dni

pani ELŻBIECIE MENCNER

z okazji 100. urodzin składa Zarząd MK PZKO w Karwinie Frysztacie. GL-717

Wspomnienia

Dnia 30. 11. 2007 minie pierwsza rocznica, kiedy opuścił nas na zawsze Kochany Tatuś

śp. KAROL BIELESZ

z Wędryni. Wspominają żona, córki Halina, Lidka i Bronka z rodzinami. GL-698

Dnia 30 listopada mija 10. rocznica śmierci naszego Najdroższego

śp. ALOJZEGO WALKA

z Cierlicka Kościelca. O chwilę cichych wspomnień i modlitwę prosi żona i córka z rodziną. GL-720

Nekrologi

Czas jak potok płynie w dal,
a w sercu pozostaje tęsknota, smutek i żal.

W głębokim żalu zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 27. 11. 2007 zmarła w wieku 79 lat nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra, Szwagierka i Ciocia

śp. WIERA SEMBOLOWA

zamieszkała w Karwinie Granicach. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się 30 listopada 2007 o godz. 12.00 w kościele rzymskokatolickim w Karwinie Frysztacie. Zasmucona rodzina. GL-724

Dziękuję za udział w pogrzebie rodzinie, sąsiadom, znajomym, delegacji Kręgu Seniora HPC i ZHP, przedstawicielom PZKO i chóru mieszanemu „Sucha" za dostojne pożegnanie się z ich byłą kierowniczką

śp. WANDA SZTEBEL

Dziękuję panu past. Kożusznikowi i prezesowi Zydrowi i W. Kristenowi za słowa pożegnalne. Dziękuję również p. MUDr Pastuchowej za opiekę podczas choroby. Specjalne podziękowanie należą się synowi Zbyszkowi za staranną opiekę w czasie choroby i dostojne urządzenie pogrzebu. Mąż Władysław Sztebel. GL-723

Pogrążeni w głębokim smutku zawiadamiamy, że w dniu 27 listopada 2007 roku zmarła po długiej chorobie w wieku 89 lat nasza Droga Mama, Teściowa, Kuzynka i Ciocia

śp. AGNIESZKA RUSKOWA

emerytowana nauczycielka, zamieszkała w Suchej Dolnej, ostatnio w Karwinie Nowym Mieście. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 30 listopada o godz. 14.00 na cmentarzu w Hawierzowie Szumbarku. Córka, zięć, syn i rodzina. GL-725

Kino w kinach

KARWINA – **Centrum**: Brzydkie kaczątko i ja (29, 30, godz. 15.30); Królestwo niebieskie (29, 30, godz. 17.45, 20.00); **Reflex**: 1408 (29, 30, godz. 17.45, 20.00); **Ex**: „Vratné lahve" (29, 30, godz. 19.00); **HAWIERZÓW Centrum**: Straszny dom (29, 30, godz. 15.30); „Poslední plavky" (29, 30, godz. 17.45, 20.00); **TRZYNIEC Kosmos**: Simpsonowie: Wersja kinowa (29, 30, godz. 17.30); Beowulf (29, 30, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN – Central**: Królestwo niebieskie (godz. 19.30); **CIESZYN – Piast**: Możesz zostać bohaterem (29, 30, godz. 15.30); Miłość w czasach cholery (29, 30, godz. 19.30); Katyń (30, 30, godz. 17.00).

Co w terenie

FRYSZTAKÓW CENTRUM – MK PZKO zaprasza z okazji 60-lecia PZKO na warsztaty dekoracji świątecznych „Święta w Milikowie" 1. 12. w godz. 14.00, 2. 12. w godz. 9-15. Bufet, loteria, ciastka, ciasteczka.

SUCHA GÓRNA – MK PZKO zaprasza na wystawę jubileuszową 2. 12. od godz. 16.30 do lokali Domu PZKO (podczas Spotkania przy mandarynce). Powtórka wystawy 6. 1. 2008 podczas zebrania członkowskiego w Domu Robotniczym.

TRZYNIEC – Dyrekcja i Grono Nauczycielskie PSP Taras zapraszają na Dzień Otwarty z niespodzianką" 6. 12. w godz. 13-16.30. Obecność sympatyków szkoły, rodziców wraz z milusińskimi bardzo mile widziana!

UWAGA HPC! – Zapraszamy wszystkich członków Harcerskiego Kręgu Seniora „Zaolzie" na spotkanie świąteczne 5. 12. o godz. 12.00 do sali posiedzeń Rady Polaków w Cz. Cieszynie, Komeńskiego 4.

WĘDRYNIA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza na spotkanie wyjątkowo w środę 5. 12. o godz. 15.00 do Czytelni.

▲ Przedstawienie zespołu teatralnego „Rybka we czworo" w reżyserii J. Ondraszka 1 – 2. 12. o godz. 17.00 w Czytelni.

GRÓDEK – MK PZKO zaprasza na uroczystość jubileuszową z okazji 60-lecia PZKO 2. 12. o godz. 16.00 do Domu PZKO. W programie występ dzieci szkolnych i przedszkolnych oraz chór „Przełęcz" z Mostów.

CZ. CIESZYN – Ośrodek „Strzelnica" zaprasza 1. 12. o godz. 20.00 na koncert formacji bluesowej pt. „Mothers Follow Chairs". Bilet wstępu 70 kc, sprzedaż na miejscu.

▲ MK PZKO Park Sikory zaprasza na prelekcję K. Kaszpera pt. „Pielgrzymka do Ziemi Świętej" 30. 11. o godz. 18.00 do salki Koła przy ul. Fabrycznej 23.

KARWINA RAJ – Próba chóru „Dźwięk" odbędzie się w poniedziałek 3. 12. o godz. 18.00 w Domu PZKO. Prosimy chórzystów o punktualne przybycie.

PTM – Zapraszamy na spotkanie członków i sympatyków PTM 30. 11. o godz. 18.00 do kawiarni teatralnej Teatru w Cz. Cieszynie, wejście od podwórza. Program: Wieczór poezji w wykonaniu studentów gimnazjum czeskocieszyńskiego.

BYSTRZYCA – MK PZKO zaprasza na Uroczystość Jubileuszową z okazji 60-lecia PZKO 30. 11. o godz. 17.30 do Domu PZKO. W programie: zespoły „Łączka", „Bystrzyca", „Zaolzi", kapela „Nowina", soliści „Crescendo", poezja śpiewana – Hanna Rybicka, wspomnienia urodzinowo-filmowe, zabawa taneczna.

Koncerty

CZ. CIESZYN – Towarzystwo Ewangelickie w RC zaprasza na Koncert Adwentowy Muzyki i Słowa 2. 12. o godz. 16.00 w kościele Na Niwach. Wystąpią: Lutheran Chorus pod kierownictwem Józefa Podoli z orkiestrą kameralną, Quadricinium Vocale Karviniense – żeński kwartet wokalny, solista opery berlińskiej – Klemens Słowioczek, Marta Wierzgoń – organy, aktorzy Teatru Cieszyńskiego. Bilet: dorośli 80 kc, młodzież 40 kc.

DOMY RODZINNE – sprzedaż

Dom rodzinny w Stonawie, podpiwniczony, 5+1, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1,6 mil. kc. 777 077 277.

Dom rodzinny w Trzyńcu Cz. Puńcowie, spokojne miejsce z widokiem na Beskidy, dobry dojazd. Cena 2,3 mil. kc. 777 077 277.

Samodzielne mieszkanie w domu rodzinnym w Olbrachcicach Pacałówce, dobry dostęp. Możliwość sprzedaży albo wynajęcia. 777 077 277.

Chata rekreacyjna w Rzece, pod lasem. Cena do negocjacji. 777 077 277.

Chata rekreacyjna w Gnojniku, parcela 20 a, możliwość rozbudowy na dom rodzinny. Cena 690 tys. kc. 777 077 277.

Obiekt rekreacyjny w Lesznej Dolnej, z garażem, parcela 20 a włącznie parceli budowlanej. Możliwość kolaudacji na mieszkanie. Cena do negocjacji. 777 077 277.

OBIEKTY KOMERCYJNE

Sprzedaż warsztatu samochodowego, Cz. Cieszyn. 777 077 277.

Do wynajęcia biura, Cz. Cieszyn. 777 077 277.

PARCELE

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Żuków D., Stanisłowice, Gnojnik). 606 757 577.

MIESZKANIA – oferty

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkanie 3-4+1 w Cz. Cieszynie. 777 077 277.

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

CZERNEK

Oferuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

GL-022

Grafika na uniwersytecie

CIESZYN (ep) – Od ub. tygodnia w Galerii Uniwersyteckiej w Cieszynie prezentowana jest wystawa „Graficzne spotkania wyszehradzkiej czwórki". W projekcie tym uczestniczyli artyści z czterech krajów: Polski, RC, Słowacji i Węgier. Wystawa najpierw pokazywana była w karwińskiej galerii Chagall; po opuszczeniu murów cieszyńskiej uczelni powędruje na Słowację, a następnie na Węgry.

– *Ten projekt pokazuje, jak wieloma językami graficznymi możemy się porozumiewać. Pomimo że mówimy w różnych językach z kolegami ze Słowacji, Czech i Węgier, to jednak grafika pozostaje uniwersalnym, choć hermetycznym językiem* – powiedziała w czasie wernisażu wystawy **Karolina Pustelnik**, kierowniczka galerii uniwersyteckiej. W galerii prezentowane są prace artystów z Czech, Słowacji i Węgier, natomiast grafiki polskie, wykonane przez pracowników uniwersyteckiego Instytutu Sztuki, można oglądać w galerii 36.6. Studiowanie grafiki jest możliwe na cieszyńskiej uczelni od początku jej istnienia, czyli od 1973 roku. Była jedną ze specjalności w ramach powstałego wtedy Zakładu Wychowania Plastycznego (dzisiejszego Instytutu Sztuki). W 2000 r. wyodrębnił się autonomiczny kierunek – grafika. Niezależnie od tego, po dziś dzień w Instytucie nadal nauczanie grafiki odbywa się w ramach kierunku Edukacji Artystycznej.

Jarmark św. Mikołaja

TRZYNIEC (mro) – Wystawcy z Polski, Słowacji oraz RC zapełnią już jutro ponad 70 straganów na placu Wolności oraz w Domu Kultury „Trisia".

Jak dowiedzieliśmy się od organizatorki imprezy – **Evy Zamarskiej**, dyrektor muzeum Huty Trzynieckiej, na jarmarku będzie można posmakować nie tylko prawdziwego marcepanu, miodu pitnego, potraw z grilla, placków ziemniaczanych czy kaszanki. Można będzie zobaczyć na żywo pokaz tradycyjnych technik rzemieślniczych, tj. kowalstwo, tkactwo, plecionkarstwo czy malowanie obrazów na szkle. Będzie można kupić m.in. przedmioty z ceramiki, zabawki, stroiki, malowany jedwab czy koronki. Jarmark będzie otwarty w godz. 9-18. Od godziny 10 w DK zaplanowano występy uczniów Podstawowej Szkoły Artystycznej w Trzyńcu. Dla najmłodszych „jarmarkowiczów" przygotowany jest pokaz i warsztat balonów. Organizatorzy zapewniają też obecność św. Mikołaja, anioła i diabła.

W Czytelni kolejna premiera

WĘDRYNIA (hs) – Już w najbliższą sobotę i niedzielę sala wędryńskiej Czytelni zapełni się ponownie po brzegi. Po niedawnych uroczystościach – jubileuszu 60-lecia PZKO w Wędryni, jubileuszu 80-lecia polskiego miejscowego przedszkola – przychodzi kolej na premierę przedstawienia Zespołu Teatralnego MK PZKO pt. „Rybka we czworo, czyli moralitet faktograficzny o ubolewania godnej aferze na wsi w Marchii pod Najrupinem".

– *Tragikomedię „Rybka we czworo" wyreżyserował oczywiście **Janusz Ondraszek**. Obsada jest co prawda tylko pięcioosobowa, ale na scenie pokażą się sami znani aktorzy, z praktyką. Zagra **Janka Hlávka**, **Irena Filipek**, **Marek Kaszper**, **Janusz Ondraszek**. Po dłuższej nieobecności na scenie powróci wspaniała **Małgorzata Iwanuszek*** – zapowiedział weekendowe wydarzenia teatralne prezes MK PZKO **Bogusław Raszka**. Spektakl na podstawie tekstu **Wolfganga Kohlbaase`a** oraz **Rity Zimmer** z muzyką **Andrzeja Macoszka** można będzie obejrzeć w sobotę i niedzielę o godz. 17.

DO JUTRA NAJTANIEJ! NIEZWYKŁA OKAZJA!

Magazyn kulturalny Zwrot wyróżniony na tegorocznym Tacy jesteśmy za nowy i wysokiej jakości wizerunek, jest jedynym pismem tego rodzaju po obu stronach Olzy. W ramach promocji nowej wartości już tylko do jutra można nabyć jego prenumeratę na rok 2008 za 199 kc + CD z całym rocznikiem 2007, po zamknięciu grudniowego numeru. Cena produkcji Zwrotu wynosi 1 080 kc, a pełna prenumerata 360 kc. Opłata dokonana do 31. 12. 2007 jest względnie też nieduża, bo 249 kc. Opłata dokonana do 31. 1. 2008 wynosi 299 kc. Zgłoszenie i opłatę można złożyć wprost w sekretariacie ZG PZKO przy ulicy Strzelniczej w Czeskim Cieszynie albo przelewem lub przekazem na numer konta 1727805349/0800 – KS 0379 – VS włącznie z podaniem adresu nadawcy. Jako VS proszę wpisać nr dowodu osobistego.

GL-718

Baza nurkowa w Egipcie
poszukuje pracownika recepcji i organizacji bazy

Warunki:
- znajomość angielskiego i polskiego
- obsługa PC (Word, Excel)

Mile widziane:
zainteresowanie nurkowaniem

Prosimy o CV:
dahab@planetdivers.com

GL-712

Oferty

TAXI Trzyniec tel. 800 224 225. GL-642

Oferta pracy

Firma ITS Global s. r. o. z siedzibą we Frydku-Mistku poszukuje pracowników na stanowisko: CERTYFIKOWANY SPECJALISTA CISCO oraz INSTALATOR SIECI. Praca przy koreańskich projektach inwestycyjnych HYUNDAI w Noszowicach. Wymagania: znajomość języka angielskiego, prawo jazdy kat. B, doświadczenie. Tel.: + 420 720 652 081. GL-714

głos ludu

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. • Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny Beata Schönwald, schonwaldova@glosludu.cz • Zastępca redaktora naczelnego Jacek Sikora, sikoraj@glosludu.cz • Redaktor sportowy bittmar@glosludu.cz • Redaktorzy terenowi • chlupova@glosludu.cz • przyczko@glosludu.cz • radlowska@glosludu.cz • sikorova@glosludu.cz • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: info@glosludu.cz • www.glosludu.cz • Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty • Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, Brno 659 51 • Zamówienia - tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz • Reklamacje - tel.: 800 800 890 • Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. • Druk: Druk: Ringier Print CZ, a.s. Ostrawa • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

W celu usatysfakcjonowania jak największej liczby naszych korespondentów, prosimy o przesyłanie do rubryki „Z redakcyjnej poczty" oraz „Hyde Park" przyczynków krótkich, zwięzłych i rzeczowych. Tylko takie będą brane pod uwagę. Przypominamy również, że o ich zamieszczeniu na łamach decyduje Redakcja.

Z redakcyjnej Poczty

W hołdzie Wandzie i Władysławowi Wójcikom

W dniach, kiedy wspominaliśmy naszych zmarłych, delegacja członków PTTS „Beskid Śląski" w RC, złożyła kwiaty i zapaliła znicz na grobowcu rodziny Wójcików na cmentarzu w Orłowej, by uczcić przedwojennych aktywistów „BŚ". Władysław Wójcik był przedwojennym inspektorem polskich szkół na Zaolziu oraz jednym z założycieli, a w latach 1922-38, prezesem „Beskidu Śląskiego". Był również jednym z inicjatorów budowy schroniska na Kozubowej. Zginął dnia 16. 11. 1940 w obozie koncentracyjnym (Gusen? Dachau? – różne źródła). Jego córka, Wanda Wójcik była również nauczycielką. W „BŚ" była sędzią narciarskim, a w latach 1933-38 pełniła funkcję zastępcy sekretarza.

Jak stwierdziliśmy na miejscu, grobowiec zaczyna poważnie niszczeć. Jeżeli teraz nie podejmie się kroków zapobiegawczych, to koszty ewentualnej naprawy będą dużo wyższe. Nikt się o grobowiec nie troszczy. Jedynymi osobami, które od czasu do czasu uprzątną grobowiec są Hanka i Leon Kasprzakowie, za co należą im się podziękowania. Czy nie byłoby warto by PZKO, „BŚ", Macierz Szkolna, KNE zastanowili się nad losem miejsca naszej wspólnej pamięci i historii?

BOLESŁAW FUKAŁA

Kapustowy wieczór w Gródku

Tegoroczne, czwarte „Tłoczenie kapusty" zorganizowaliśmy w pierwszą sobotę listopada w Domu PZKO. Sala zapełniła się blisko setką gości. Przybył również wójt gminy Paweł Tomčala. Imprezę w imieniu zarządu Koła rozpoczął wiceprezes Stanisław Wolny.

„Tłoczenie kapusty" zawsze mogło pochwalić się wartościowym programem. W tym roku gościliśmy po raz pierwszy zespół „Bystrzyca", który przedstawił się aż trzykrotnie: w obrazku z dożynek, w tańcach słowackich od Zemplina oraz w pełnych temperamentu tańcach węgierskich. Kolejną atrakcją był występ pezetkaowskiego Gródeckiego Kabaretu Okazyjnego „My". Do znajomej już pary: Stasio i Pawełka, dołączył tym razem ich niezawodny przyjaciel i sąsiad Hadam. Dowcipne dialogi, pełne trafnych i aktualnych spostrzeżeń oraz perypetie całej trójki rozśmieszały co chwila widownię, która gorącymi oklaskami nagrodziła wszystkich twórców (w tym reżysera i autora opracowania całości, Henryka Dronga). Swój wkład w organizację imprezy wnieśli też uczniowie miejscowej PSP – nie mogli wystąpić w programie, ale to właśnie ich prace plastyczne o jesienno-warzywnej tematyce wykorzystano do dekoracji sali. Kolacja była oczywiście z kapustą, oprócz tego kapuśnioki i ciastka. Przy rytmach orkiestry „Vega" bawiono się niemal do świtu.

LIDIA KLUZ

Udana wycieczka

MK PZKO Łomna Dolna zorganizowało udaną wycieczkę do Polski. Zwiedziliśmy Ośrodek Edukacji Ekologicznej Istebna Dzielec, w którym znajduje się stała ekspozycja ukazująca florę i faunę beskidzkich lasów. Można było z bliska zobaczyć spreparowane zwierzęta i ptaki, wkomponowane w tło gór Beskidu Śląskiego i dostojnych świerków. Wysłuchaliśmy kompozycji słowno-muzycznych, a pan Zenon Rzońca przedstawił ciekawostki związane z beskidzkimi lasami. W innym miejscu, kilka kilometrów dalej zwiedziliśmy hodowlę głuszców. Miło wiedzieć, iż istnieją ludzie, którzy gotowi są poświęcić bardzo wiele dla ochrony i ratowania ginącego gatunku. Zobaczyliśmy również maszynowe opracowanie uzyskania nasion drzew szpilkowych, każdy mógł na pamiątkę zabrać z sobą już wyhodowane drzewko z rozsady. Kolejnym przystankiem było Muzeum Browaru Żywiec. Po tak udanej wycieczce należy podziękować jej organizatorom i podkreślić, że tuż niedaleko za Olzą jest co oglądać, tylko się rozejrzeć...

(MK)

»Dobrze to już było?«

Pod takim poważnym hasłem odbędzie się impreza, która zawsze wyróżnia się beztroską, wesołą, wprost szampańską zabawą – bal sylwestrowy w Domu Polskim Żwirki i Wigury w Cierlicku. Dlaczego takie hasło? Otóż, organizatorzy z KWMBLM (Klubu Wspaniałych Mężczyzn Bez Latających Maszyn) postanowili po latach nawiązać do serii wielkich „sylwestrów", które w latach 1989 –1996 organizowała tzw. Wesoła Mafia Sylwestrowa, czyli nieformalna grupa młodych ludzi z Cierlicka, Stanisłowic, a także z Cz. Cieszyna i okolic. Cztery edycje „sylwestrów" odbyły się w Domu Kultury w Stanisłowicach, potem z przyczyn technicznych przeniesiono imprezę do Domu Kultury w Kocobędzu. Motywem ogromnego wysiłku organizacyjnego „mafii" było nie tylko zorganizowanie nietuzinkowej, szalonej (lecz zawsze kulturalnej) zabawy, ale także zamiar pozyskania finansów na budowę Domu Polskiego Żwirki i Wigury oraz na jego wyposażenie. W sumie na siedmiu „sylwestrach" bawiło się ponad 1500 gości, zaś na konto DPŻW przekazano ponad 100 tys. kc.

Tegoroczny bal sylwestrowy w Domu Polskim Żwirki i Wigury nawiązuje do pamiętnych „sylwestrów" nie tylko formą i treścią, ale także ideą. A idea jest prosta – zarobić na Dom Polski, na jego renowację. Czasy się zmieniają, ale nie zmienia się poczucie odpowiedzialności i... humoru ludzi, którzy wyrośli na społeczników w IKS-ie (Inter klubie Kościelec – Stanisłowice, Klubie Młodych PZKO i jego Teatrzyku Apropo), a także w Drużynie Harcerskiej OPTY z Cz. Cieszyna. Kto chce się więc przekonać, czy „dobrze to już było", a przede wszystkim w wesołym towarzystwie powitać nowy rok 2008, proszony jest o skontaktowanie się z Andrzejem Szymanikiem – tel. 558 736 639 (wieczorem) lub Wiesławem Drobiszem – tel. 558 731 813 (sklep ELMAX) w sprawie miejscówek. Zapraszamy.

JAN PRZYWARA

Wydarzenia Sportowe

JUTRO RUSZA NOWY SEZON PUCHARU ŚWIATA W SKOKACH NARCIARSKICH

Małysz pragnie cieszyć kibiców

Konkursem drużynowym rozpocznie się jutro (TVP 17.00) w fińskim Kuusamo kolejny sezon Pucharu Świata w skokach narciarskich. Na sobotę (TVP 16.10) zaplanowano zaś zawody indywidualne, emocji w ciągu dwóch najbliższych dni z pewnością więc nie zabraknie. W Finlandii nie narzekają na brak śniegu, według ostatnich informacji organizatorzy nie muszą się też obawiać silnego wiatru, który rozdawał karty w zeszłym roku. Skoki narciarskie wyrobiły sobie bardzo silną pozycję pośród sportów zimowych, a duża w tym zasługa polskich fanów, kibicujących swoim skoczkom na czele z Adamem Małyszem. W Kuusamo wystartuje czwórka Polaków – Adam Małysz, Kamil Stoch, Maciej Kot i Piotr Żyła. Trenerami polskiej reprezentacji są Hannu Lepistoe i Łukasz Kruczek.

Adam Małysz

– W tak dobrej sytuacji, jak w tym roku, nie byliśmy w ubiegłych latach. Plan przygotowań do sezonu został zrealizowany w stu procentach, teraz czekamy na efekty – powiedział polskim dziennikarzom drugi trener reprezentacji Polski w skokach narciarskich **Łukasz Kruczek**. *– Zawodnicy kadry A w ubiegłych latach mieli przed pierwszymi konkursami Pucharu Świata oddane po 30, 40 skoków. Teraz mają w nogach dwa razy więcej. Uważam, że to powinno dać dobre efekty już w pierwszych startach* – dodał Kruczek, który z optymizmem patrzy też na jutrzejszy konkurs drużynowy. *– Jesteśmy mocniejsi niż w ubiegłym roku i to daje nadzieje na poprawienie wyników.*

Bezapelacyjnym liderem polskiej ekipy jest ponownie **Adam Małysz**, który ma za sobą udany sezon letnich przygotowań. *– Motywacji mi nie brakuje i chciałbym zapewnić wszystkich kibiców, że dam z siebie wszystko, by zdobyć piątą w karierze Kryształową Kulę* – stwierdził najlepszy skoczek ubiegłego sezonu. *– Każdy chciałby mieć w domu przynajmniej jedną Kryształową Kulę. Ja mam cztery i z miejscem na piątą nie będzie problemów.* Małysz zdaje sobie sprawę z tego, że bycie faworytem to dodatkowa presja, ale do roli gwiazdora już się przyzwyczaił. *– Wolę niemniej jednak atakować z drugiej linii, czuję się wtedy bardziej komfortowo.* Małysz pozytywnie skwitował też fakt, że w tym sezonie nie dojdzie do zmian regulaminowych. *– Tyle ich było w ostatnim czasie, że wystarczy. Chwilami mieliśmy wszystkiego dość. To nocne przeszywanie kombinezonów było naprawdę męczące. I fizycznie, i psychicznie.* Z korzystnej strony prezentował się w treningach **Kamil Stoch**. Zdaniem fachowców Stocha stać w tym sezonie na dobre skoki. *– Moją największą siłą jest technika skoku. Nadrabiałem nią w przeszł[...] niedociągnięcia treningowe. Te[...] czuję moc i wierzę w swoje [...]wości* – powiedział Stoch podc[...] wtorkowego spotkania w Centru[...] Olimpijskim w Warszawie.

TERMINARZ PŚ 2007/2008

30. 11. – 1. 12. Kuusamo, 8.-9. [...] Trondheim, 14. 12. Villach, 16. [...] Kranj, 22.-23. 12. Engelberg, [...] 12. Oberstdorf (Turniej Czterech Skoczni), 1. 1. Garmisch-Partenkirchen (TCS), 4. 1. Innsbruck (TCS), 6. 1. Bischofshofen (TCS), 12.-13. [...] Predazzo, 19.-20. 1. Harrachov, 25.-26. 1. Zakopane, 2.-3. 2. Sapporo, 8.-9. 2. Liberec, 16.-17. 2. Willingen, 22.-24. 2. Oberstdorf, 1.-2. 3. Lahti, 4. 3. Kuopio, 7. 3. Lillehammer, 8. [...] Oslo, 14.-16. 3. Planica.

JANUSZ BITTMAR

Dobra forma Ondřeja Brody

Stabilną dobrą formą dysponuje pływak Slavii Hawierzów Ondřej Broda, przygotowujący się do Wielkiej Nagrody Brna. Broda na swoim koronnym dystansie – 50 m stylem dowolnym – pokonał ostatnio rywali tak w zawodach w Ołomuńcu, jak również w Znojmie, w ramach 7. kolejki Pucharu RC. W Ołomuńcu Broda był szybszy od Ondřeja Fleischmanna z Komety Brno, z którym to przegrał podczas letnich mistrzostw [...] Ondřej Broda marzy o starcie [...] przyszłorocznych igrzyskach olim[...] pijskich w Pekinie, musi jedn[...] zdobyć minimum kwalifikacyjne[...] W tym roku na hawierzowskiego pływaka czekają już tylko jeden prestiżowe zawody. W grudniu w węgierskim Debreczynie (13.-[...] 12.) pływacy rywalizować będą w mistrzostwach Europy na krótkim basenie.

(JB)

Pod Tryszniczem

SMS-owy gwiazdor

Wybieramy najlepszego zawodnika meczu. Z takim hasłem spotykamy się ostatnio coraz częściej. Wystarczy włączyć transmisję z meczu piłkarskiego, a możemy być pewni, że spiker zaprosi nas do sms-owego głosowania. Operatorzy sieci komórkowych zacierają ręce z radości, gorzej jednak z samą ideą zabawy. Zazwyczaj bowiem nie wygrywa najlepszy piłkarz konkretnego spotkania, a ulubieniec telewizyjnej widowni. Tak było chociażby w poniedziałkowym pierwszoligowym meczu pomiędzy Kladnem a Ostrawą, kiedy to w plebiscycie widzów zwyciężył ostrawski napastnik Václav Svěrkoš. Gospodarze wprawdzie pokonali słabo grającą Ostrawę 3:0, dwie bramki zdobył kladeński Szabo, telefoniczny wyścig opanowali jednak fanatyczni ostrawscy kibice. Jeśli tak dalej pójdzie, w przyszłości doczekamy się absurdalnej sytuacji, że nagrodę dla najlepszego piłkarza odbierze autor trzech bramek samobójczych. **(jb)**

Oferta

O2 EKSTRALIGA HOKEJA NA LODZIE: HC Stalownicy Trzyniec – [...] Znojemskie Orły (jutro, 17.00). Trzyniec po serii słabych występów chce przełamać złą passę i pokonać u siebie dwunaste w tabeli Znojmo. **(JB)**

Sport Polski

● **PUCHAR ULEB KOSZYKARZY: ZWYCIĘSTWO WROCŁAWIA I ZGORZELCA.** Dobrą kolejkę w Pucharze ULEB zaliczyli polscy reprezentanci. Swoje mecze wygrali koszykarze Śląska ASCO Wrocław i PGE Turów Zgorzelec, a minimalnie gorsi od mocnego Chimki Moskwa byli zawodnicy Anwilu Włocławek. **(jb, PAP)**

Piłkarskie tabele rundy jesiennej w rozgrywkach powiatowych

MISTRZOSTWA POW. KARWIŃSKIEGO

1. I. Piotrowice	13	32	55:10
2. Cierlicko	13	29	28:21
3. Domasławice	12	23	29:20
4. Dąbrowa	12	19	32:18
5. Sn Orłowa	13	19	25:20
6. TJ Pietwałd	12	18	28:19
7. B. Rychwałd	12	18	17:28
8. Żuków G.	12	17	22:26
9. F. Orłowa	13	16	21:27
10. Bogumin B	13	15	31:32
11. L. Łąki	13	15	24:29
12. Hawierzów B	13	14	18:31
13. Wierzniowice	13	12	27:32
14. V. Bogumin	12	0	8:58

MISTRZOSTWA POWIATU F-M

1. Janowice	12	33	55:12
2. Baszka	12	25	28:16
3. Piosek	12	23	32:23
4. Noszowice	12	21	39:33
5. Hukwaldy	12	20	29:19
6. Wacławowice	12	18	28:25
7. Starzicz	12	18	18:18
8. Palkowice	12	17	31:27
9. Ostrawica	11	17	16:23
10. Rzepiszcze	12	12	22:23
11. Frydlant B	12	9	27:40
12. Luczina	11	9	22:39
13. Dobratice	12	8	17:47
14. Milików	12	6	17:36

ROZGRYWKI POWIATU F-M

1. Chlebowice	10	22	27:14
2. Bukowiec	10	20	36:19
3. Czeladna B	9	20	39:23
4. Janowice B	10	20	30:13
5. Wojkowice	10	19	27:18
6. Toszonowice	10	18	38:24
7. Kuńczyce p. O.	10	16	29:22
8. Kozłowice B	10	14	28:17
9. Prżno	10	9	18:25
10. Nawsie	10	5	15:22
11. Śmiłowice B	9	5	10:31
12. Paskow	10	0	6:73

(jb)